

Dwutygodniowa informacja o cenach żywności w Polsce

(w okresie 3–13 lutego 2020 r.)

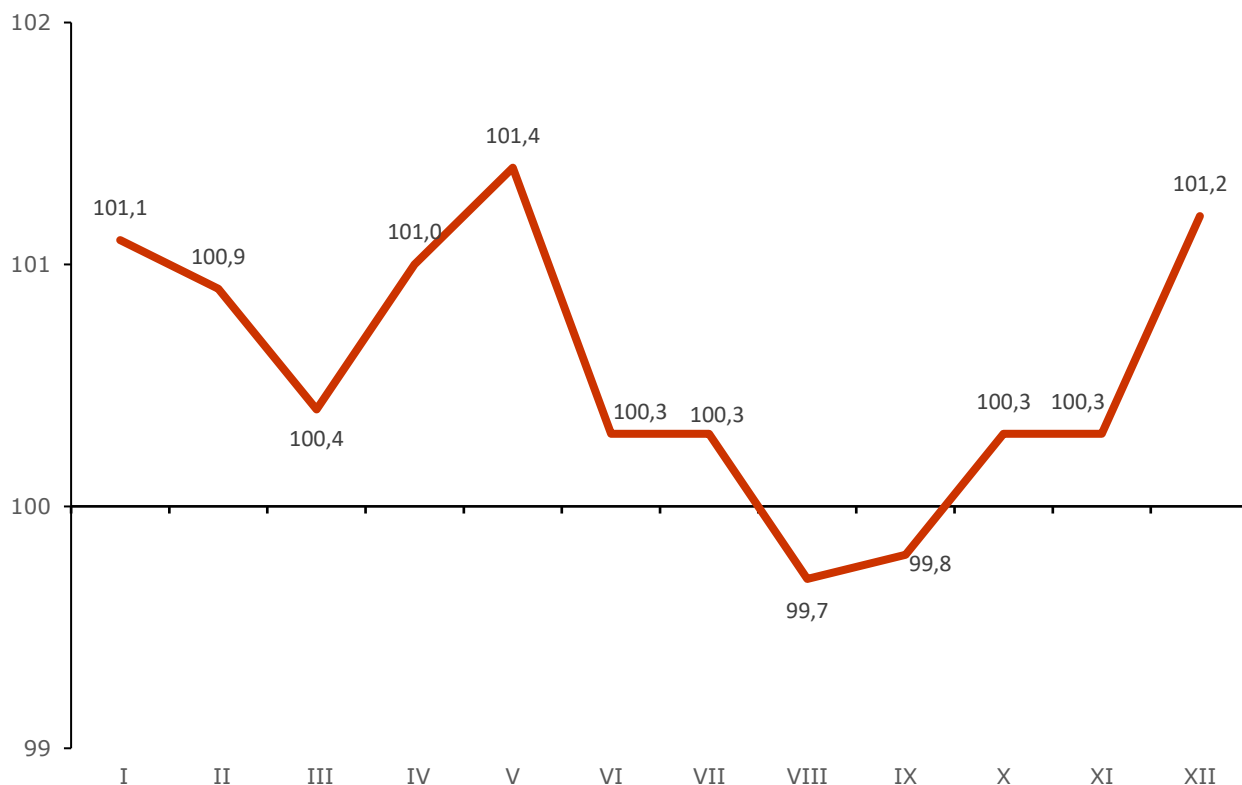
Spis treści

1. INFORMACJA O CENACH NA RYNKU ROLNO-ŻYWNOŚCIOWYM	3
2. RYNEK DROBIU I JAJ	4
2.1. Ocena sytuacji rynkowej	4
2.2. Ceny zakupu (bez VAT) żywca drobiowego według ZSRIR MRiRW	5
2.3. Ceny sprzedaży (bez VAT) produktów drobiowych według ZSRIR MRiRW	5
2.4. Zmiany cen detalicznych według GUS	5
3. RYNEK WIEPRZOWINY	7
3.1. Ocena sytuacji rynkowej	7
3.2. Ceny zakupu (bez VAT) żywca wieprzowego według ZSRIR MRiRW	8
3.3. Ceny sprzedaży (bez VAT) produktów wieprzowych według ZSRIR MRiRW	8
3.4. Zmiany cen detalicznych według GUS	8
4. RYNEK WOŁOWINY	10
4.1. Ocena sytuacji rynkowej	10
4.2. Ceny zakupu (bez VAT) żywca wołowego według ZSRIR MRiRW	11
4.3. Ceny sprzedaży (bez VAT) produktów wołowych według ZSRIR MRiRW	11
4.4. Zmiany cen detalicznych według GUS	11
5. RYNEK PRODUKTÓW MLECZNYCH	13
5.1. Ocena sytuacji rynkowej	13
5.2. Ceny skupu (bez VAT) mleka surowego według GUS	14
5.3. Ceny sprzedaży (bez VAT) produktów mlecznych według ZSRIR MRiRW	14
5.4. Zmiany cen detalicznych według GUS	14
6. RYNEK ZBÓŻ	16
6.1. Ocena sytuacji rynkowej	16
6.2. Ceny zakupu (bez VAT) zbóż według ZSRIR MRiRW	17
6.3. Ceny sprzedaży (bez VAT) mąki w opakowaniach 1 kg w wybranych przedsiębiorstwach prowadzących przemiał ziarna zbóż według ZSRIR MRiRW	17
6.4. Zmiany cen detalicznych według GUS	17
7. RYNEK RZEPAKU	19
7.1. Ocena sytuacji rynkowej	19
7.2. Ceny zakupu (bez VAT) rzepaku według ZSRIR MRiRW	20
7.3. Ceny sprzedaży (bez VAT) oleju rzepakowego w zakładach tłuszczowych według ZSRIR MRiRW ..	20
7.4. Zmiany cen detalicznych według GUS	20
8. RYNEK WARZYW	22
8.1. Ocena sytuacji rynkowej	22
8.2. Ceny skupu (bez VAT) warzyw według IERiGŻ-PIB	23
8.3. Ceny hurtowe warzyw według ZSRIR MRiRW	23
8.4. Zmiany cen detalicznych według GUS	23
9. RYNEK OWOCÓW	26
9.1. Ocena sytuacji rynkowej	26
9.2. Ceny skupu (bez VAT) owoców według IERiGŻ-PIB	27
9.3. Ceny hurtowe owoców według ZSRIR MRiRW	27
9.4. Zmiany cen detalicznych według GUS	27

1. INFORMACJA O CENACH NA RYNKU ROLNO-ŻYWNOŚCIOWYM

- ✓ **Ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych w grudniu 2019 r. były o 1,2% wyższe niż w listopadzie 2019 r. i o 6,9% wyższe niż przed rokiem.** Wzrost cen żywności był w największym stopniu konsekwencją wyższych cen mięsa, zwłaszcza wieprzowego, jak również warzyw i mleka. Jednocześnie odnotowano spadek niektórych cen towarów żywnościowych. W porównaniu z cenami z listopada 2019 r. **najbardziej potaniała** mąka (o 1,8%), tłuszcze roślinne (o 1,4%), masło oraz wody mineralne lub źródlane (po 1,2%), ryż (o 1,1%). Niższe były również ceny kakao i czekolady w proszku (o 0,9%) oraz kawy (o 0,4%).
- ✓ Konsumenci więcej płacili m.in. za mięso: wieprzowe (o 6,8% w relacji miesiąc do miesiąca), drobiowe (o 0,7%) i wołowe (o 0,6%) oraz za wędliny (o 2%). Podrożały również warzywa (o 3,6%) i mleko (o 1,3%).
- ✓ Niewielki wzrost odnotowano także w przypadku pieczywa, jaj, cukru i herbaty (po 0,7%), owoców (o 0,5%), soków owocowych i warzywnych (o 0,4%) oraz makaronów i produktów makaronowych (o 0,1%).

Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów bezalkoholowych w 2019 r. (okres poprzedni = 100)

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS.

2. RYNEK DROBIU I JAJ

2.1. Ocena sytuacji rynkowej

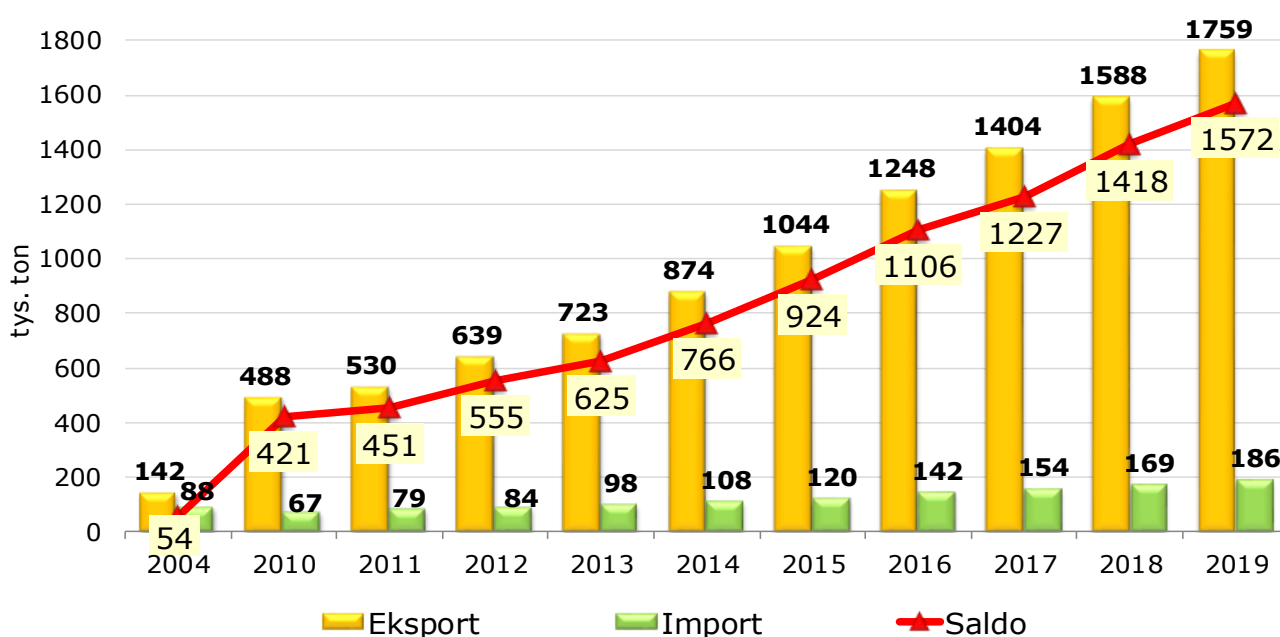
Ceny zakupu żywca drobiowego w Polsce determinowane są przede wszystkim wielkością produkcji oraz możliwościami lokowania krajowych produktów drobiarskich na rynkach zagranicznych.

Zgodnie ze wstępnymi danymi GUS w Polsce w 2019 r. zakłady przemysłu drobiarskiego zatrudniające 50 i więcej pracowników wytworzyły łącznie 2 799 tys. ton mięsa drobiowego, o około 2% więcej niż przed rokiem.

W 2019 r. krajowi przedsiębiorcy wyeksportowali za granicę około 1,8 mln ton produktów drobiowych (w ekwiwalencie tuszek), o wartości 3,1 mld EUR. W porównaniu z 2018 r. wolumen eksportu asortymentu drobiowego wzrósł o 11%, a jego wartość – o 10%.

Jednocześnie do Polski zaimportowano 186 tys. ton produktów drobiowych ponosząc na ten cel wydatki na poziomie około 324 mln EUR, odpowiednio o 10% i 3% więcej niż przed rokiem.

Polski handel zagraniczny produktami drobiowymi (w ekwiwalencie tuszek)

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, za 2019 r. dane wstępne.

W strukturze asortymentowej eksportu produktów drobiowych z Polski 93% udział stanowiło mięso. Głównymi odbiorcami mięsa drobiowego z Polski były kraje UE (71% udziału w eksporcie), m.in. Niemcy (223 tys. ton – 15% udział), Wielka Brytania i Niderlandy (odpowiednio 122 tys. ton i 117 tys. ton – po 8%) oraz Francja (91 tys. ton – 6%), a spoza UE – Ukraina (95 tys. ton – 7%) i RPA (51 tys. ton – 3%).

W 2020 r., podobnie jak w latach poprzednich, krajowe ceny tuszek kurcząt brojlerów (65%) należą do najniższych na rynku unijnym. Według danych Komisji Europejskiej w okresie 3–9.02.2020 r. kurczęta brojlery sprzedawano średnio w UE po 190,01 EUR/100 kg, o 1% drożej niż w poprzednim tygodniu oraz o 2% drożej niż przed miesiącem. Poziom unijnych cen kurcząt brojlerów był również o ponad 3% wyższy niż przed rokiem. Na początku lutego br. relacje cen polskiego i unijnego drobiu uległy poprawie. Krajowa cena kurcząt brojlerów przeliczona na walutę unijną wyniosła 123,33 EUR/100 kg i była o blisko 67 EUR niższa od średniej ceny notowanej na jednolitym rynku europejskim, podczas gdy na początku stycznia br. różnica cen wynosiła 54 EUR. Sytuacja ta świadczy o rosnącej konkurencyjności krajowej oferty asortymentowej na rynku UE.

2.2. Ceny zakupu (bez VAT) żywca drobiowego według ZSRIR MRiRW

- ✓ Na rynku krajowym w **styczniu 2020 r.**, w odniesieniu do grudnia 2019 r., podrożały kurczęta brojlery, a indyki potaniały. Cena **kurcząt brojlerów** ukształtowała się na poziomie **3,29 zł/kg**, o 2% wyższym niż w grudniu 2019 r. oraz o 4% wyższym niż przed rokiem. W styczniu br. za **żywiec indycki** dostawcy uzyskiwali przeciętnie **5,66 zł/kg**, o 3% mniej niż w poprzednim miesiącu, ale o 1% więcej niż w styczniu 2019 r.
- ✓ W **dniach 3–9.02.2020 r.** cena zakupu **kurcząt brojlerów**, tak jak przed miesiącem, średnio wynosiła **3,32 zł/kg** i była o 3% wyższa niż przed rokiem. Za **indyki** dostawcy uzyskiwali przeciętnie **5,55 zł/kg**, o 2,5% mniej niż miesiąc wcześniej oraz o 2% mniej niż na początku lutego 2019 r.

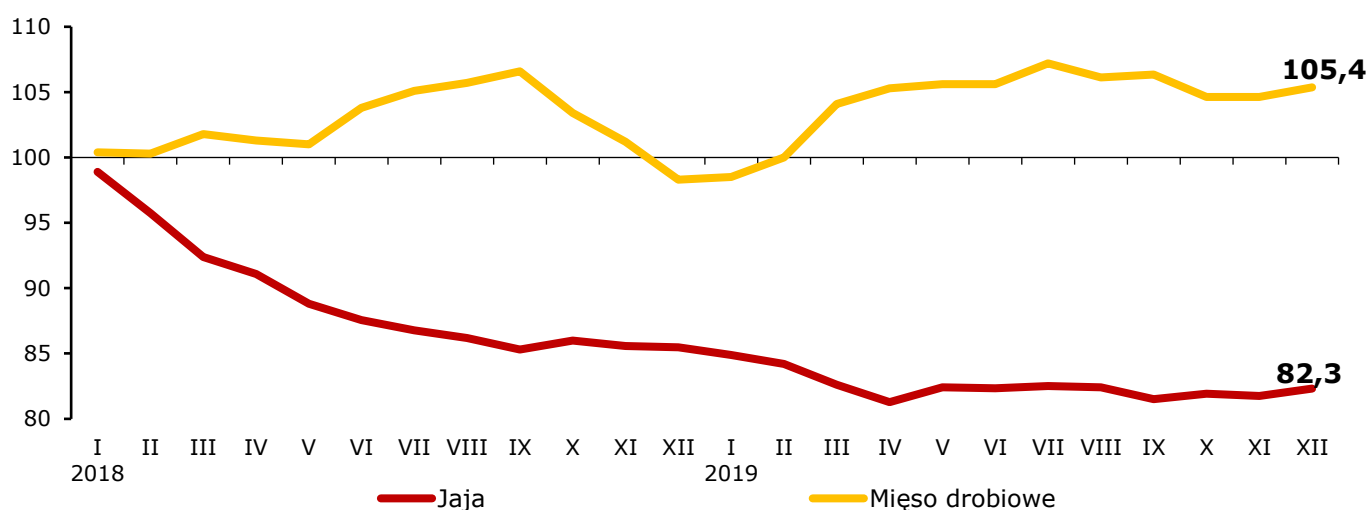
2.3. Ceny sprzedaży (bez VAT) produktów drobiowych według ZSRIR MRiRW

- ✓ W **styczniu 2020 r.** zakłady drobiarskie zbywały **tuszki kurcząt patroszonych z szyjami** średnio po **5,38 zł/kg**, o 3% taniej niż w grudniu 2019 r., a **tuszki indyków patroszonych** po **9,23 zł/kg**, o 8% taniej niż w poprzednim miesiącu. Jednak w odniesieniu do notowań sprzed roku cena tuszek kurcząt była wyższa o 13%, a cena indyków – o 4%.
- ✓ W **pierwszym tygodniu lutego 2020 r.**, w odniesieniu do notowań sprzed miesiąca, potaniały prawie wszystkie monitorowane przez ZSRIR MRiRW elementy drobiowe. Największy spadek cen odnotowano w przypadku **nóg z kurczaka** (o 12%, do **5,42 zł/kg**), **tuszek kurcząt patroszonych** (o 6%, do **5,23 zł/kg**) i **filetów z piersi indyka** (o 6%, do **18,96 zł/kg**). Drożej niż przed miesiącem sprzedawano natomiast **tuszki indyków** (po **9,52 zł/kg**, wzrost o 4%) i **filety z piersi kurczaka** (po **12,75 zł/kg**, wzrost o 1%).

2.4. Zmiany cen detalicznych według GUS

- ✓ W grudniu 2019 r. przeciętna cena detaliczna mięsa drobiowego była o 0,7% wyższa niż w listopadzie 2019 r. oraz o 7,1% wyższa niż przed rokiem. W 2019 r. mięso drobiowe podrożało średnio o 2,1% w odniesieniu do 2018 r.
- ✓ Jaja oferowane w detalu w grudniu 2019 r. były o 0,7% droższe niż w listopadzie 2019 r., ale o 3,7% tańsze niż przed rokiem. Przeciętna cena detaliczna jaj w 2019 r. była o 7,6% niższa niż w 2018 r.
- ✓ W grudniu 2019 r. ceny detaliczne produktów drobiowych, monitorowanych przez GUS, były wyższe niż w listopadzie. Za piersi z kurczęcia (filet) konsumenci płacili przeciętnie 15,44 zł/kg, o 2% więcej niż w listopadzie 2019 r., a za piersi z indyka (filet) – 26,87 zł/kg, o 1% więcej. Ceny tych artykułów były również wyższe niż przed rokiem odpowiednio o 3% i o 14%.

Wskaźniki cen detalicznych mięsa drobiowego i jaj (XII 2017 = 100)

Źródło: obliczenia Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS.

Cena zakupu (bez VAT) żywca drobiowego według ZSRIR MRiRW

[zł/kg]

Produkt	Cena				Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:		
	styczeń 2020	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	miesiąca	roku	2 lat
Kurczęta brojlery	3,29	3,21	3,17	3,31	2,4	3,6	-0,7
Indyki	5,66	5,84	5,60	4,84	-3,1	1,0	16,9

[zł/kg]

Produkt	Cena					Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:			
	3-9 lutego 2020	w poprzednim tygodniu	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	tygodnia	miesiąca	roku	2 lat
Kurczęta brojlery	3,32	3,30	3,32	3,23	3,36	0,8	0,0	2,9	-1,2
Indyki	5,55	5,58	5,69	5,65	4,70	-0,5	-2,5	-1,7	18,1

Ceny sprzedaży (bez VAT) tuszek i elementów drobiowych według ZSRIR MRiRW

[zł/kg]

Produkt	Cena				Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:		
	styczeń 2020	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	miesiąca	roku	2 lat
Tuszki kurcząt patroszonych "65%" z szyjami	5,38	5,55	4,76	5,18	-3,1	13,0	3,9
Tuszki indyków patroszonych "73%"	9,23	10,07	8,90	8,24	-8,4	3,7	12,0
Ćwiartki z kurczaka	3,93	3,95	3,27	3,24	-0,5	20,1	21,4
Filety z piersi kurczaka	12,56	12,64	13,16	13,74	-0,6	-4,5	-8,6
Nogi z kurczaka	5,87	5,67	5,62	5,15	3,6	4,5	13,9
Podudzia z kurczaka	5,36	5,31	4,96	5,02	1,0	8,0	6,8
Uda z kurczaka	5,64	5,56	5,42	5,41	1,5	4,1	4,3
Filety z piersi indyka	19,62	20,25	17,10	16,04	-3,2	14,7	22,3
Udźce z indyka	10,31	10,43	9,35	8,90	-1,1	10,3	15,9
Podudzia z indyka	5,56	5,71	5,18	4,69	-2,5	7,5	18,5

[zł/kg]

Produkt	Cena					Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:			
	3-9 lutego 2020	w poprzednim tygodniu	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	tygodnia	miesiąca	roku	2 lat
Tuszki kurcząt patroszonych "65%" z szyjami	5,23	5,17	5,57	5,13	5,48	1,2	-6,0	2,1	-4,4
Tuszki indyków patroszonych "73%"	9,52	9,14	9,18	8,87	7,86	4,2	3,7	7,4	21,1
Ćwiartki z kurczaka	3,80	3,85	3,96	3,28	3,25	-1,2	-4,0	15,9	16,8
Filety z piersi kurczaka	12,75	12,55	12,65	13,35	13,92	1,6	0,8	-4,5	-8,4
Nogi z kurczaka	5,42	5,64	6,13	5,70	5,00	-3,9	-11,6	-5,0	8,3
Podudzia z kurczaka	5,28	5,41	5,38	4,95	5,08	-2,5	-1,9	6,7	3,9
Uda z kurczaka	5,54	5,72	5,73	5,56	5,26	-3,0	-3,2	-0,4	5,3
Filety z piersi indyka	18,96	19,25	20,16	17,05	15,03	-1,5	-6,0	11,2	26,2
Udźce z indyka	9,93	10,23	10,17	9,50	8,57	-2,9	-2,4	4,6	15,9
Podudzia z indyka	5,46	5,57	5,74	5,21	4,64	-2,0	-4,9	4,8	17,7

Ceny detaliczne produktów drobiowych oraz jaj według danych GUS

[zł]

Produkt	Cena				Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:		
	grudzień 2019	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	miesiąca	roku	2 lat
Piersi z kurczęcia (filet), bez skóry i kości, na wagę (za 1 kg)	15,44	15,12	15,01	15,65	2,1	2,9	-1,3
Piersi z indyka (filet), surowe, bez skóry, na wagę (za 1 kg)	26,87	26,65	23,66	22,77	0,8	13,6	18,0
Jaja kurze świeże (z wyjątkiem małych), chów klatkowy lub ściółkowy (za 1 szt.) ^a	0,65	0,64	0,63	0,75	1,6	3,2	-13,3

a/ - w latach 2017-2018 - jaja świeże (z wyjątkiem małych), fermowe

Źródło: opracowano w Biurze Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS i ZSRIR MRiRW.

3. RYNEK WIEPRZOWINY

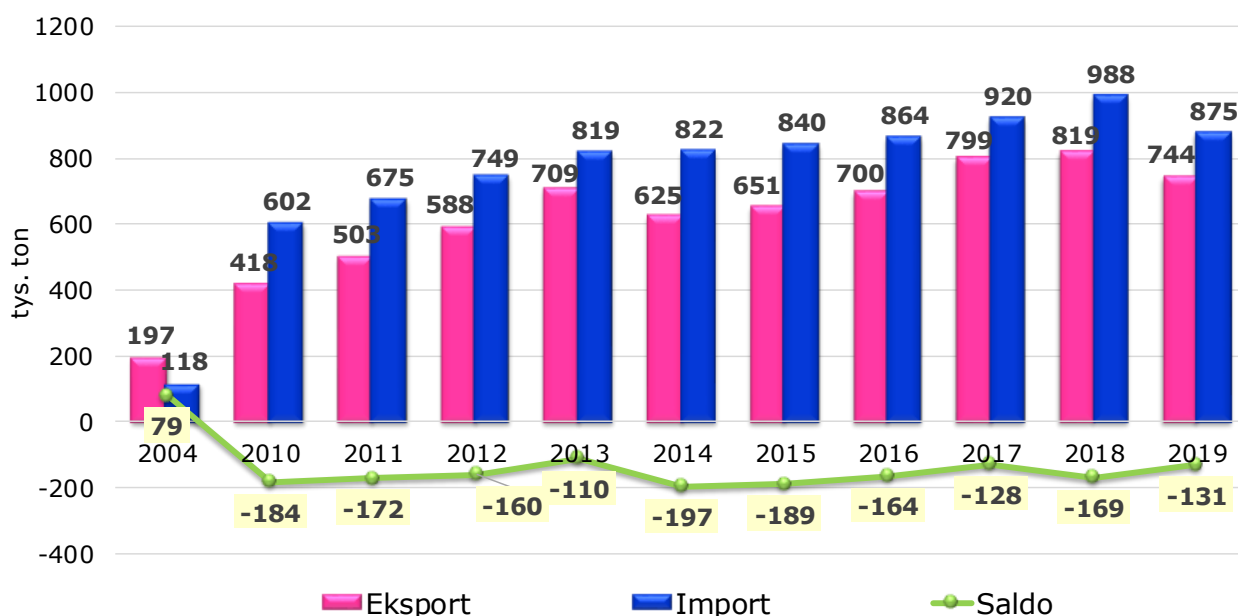
3.1. Ocena sytuacji rynkowej

Spadek pogłowia świń w Polsce w końcu 2018 r. i w połowie 2019 r. miał swoje odzwierciedlenie w niższym poziomie produkcji. Według wstępnych danych GUS w Polsce w 2019 r. uboje przemysłowe świń były o 5% mniejsze niż w 2018 r. i wyniosły 1 981 tys. ton w wadze poubojowej schłodzonej. Mniejszy był również skup żywca wieprzowego. W 2019 r. (dane meldunkowe GUS) do krajowych podmiotów skupujących dostarczono 1 848 tys. ton trzody chlewnej, o 6% mniej niż w 2018 r.

Mniejsza krajowa podaż wieprzowiny skutkowałą zmniejszeniem eksportu produktów wieprzowych z Polski. W 2019 r. z kraju wyeksportowano 744 tys. ton żywca, mięsa, tłuszczów i przetworów wieprzowych (w ekwiwalencie tusz), o 9% mniej niż w 2018 r. Wolumen eksportu do krajów UE (stanowiący 75% wywozu wieprzowiny) zmniejszył się o 10%, a do krajów trzecich – o 8%.

W 2019 r. mniejszy był również import do Polski. Do kraju przywieziono 875 tys. ton produktów wieprzowych (w ekwiwalencie tusz), o 12% mniej niż w 2018 r. W efekcie ilościowy deficyt w handlu wieprzowiną zmniejszył się do 131 tys. ton (z 169 tys. ton w 2018 r.).

Polski handel zagraniczny produktami wieprzowymi (w ekwiwalencie tusz)

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, za 2019 r. dane wstępne.

Sytuacja na rynku wieprzowiny w Polsce jest ściśle powiązana z uwarunkowaniami na rynku unijnym i globalnym. Na skutek rozprzestrzeniającego się wirusa ASF w niektórych krajach azjatyckich, a zwłaszcza w Chinach, w całym 2019 r. utrzymywał się wzmożony popyt na unijną wieprzowinę. W 2019 r. z UE do krajów trzecich wyeksportowano ponad 4,7 mln ton produktów wieprzowych, o 20% więcej niż w 2018 r., a ponad 51% tego asortymentu (2,4 mln ton) skierowano na rynek chiński.

Znaczące zmniejszenie podaży wieprzowiny w Chinach, największego światowego producenta i konsumenta tego mięsa, wpływa stymulująco na wzrost cen wieprzowiny na rynku światowym, w tym również unijnym. W UE, po utrzymującym się w drugiej połowie grudnia 2019 r. i w styczniu br. spadku, w lutym ceny żywca wieprzowego ponownie wzrosły. W dniach 3–9.02.2020 r. średnia unijna cena trzody chlewnej klasy E wyniosła 184,06 EUR/100 kg masy poubojowej schłodzonej i była o 1% wyższa niż tydzień i dwa tygodnie wcześniej, ale o 3% niższa niż w drugim tygodniu stycznia br. Cena polskiej wieprzowiny wyrażona w walucie unijnej ukształtowała się na poziomie 186,38 EUR/100 kg i była o 1% wyższa niż średnio w UE, ale o 2% niższa niż w Niemczech (190,27 EUR/100 kg) i o 8% niższa niż w Danii (201,93 EUR/100 kg).

3.2. Ceny zakupu (bez VAT) żywca wieprzowego według ZSRIR MRiRW

- ✓ W styczniu 2020 r. krajowa cena zakupu **żywca wieprzowego** uległa obniżeniu w odniesieniu do ceny z grudnia 2019 r. i przeciętnie wyniosła **5,92 zł/kg**. Jednocześnie żywiec wieprzowy był o 45% droższy niż w pierwszym miesiącu 2019 r.
- ✓ W lutym 2020 r. spadkowa tendencja cen uległa odwróceniu. W dniach **3–9 lutego 2020 r.** dostawcy za **trzodę chlewną** uzyskiwali przeciętnie **6,07 zł/kg** wobec 6,05 zł/kg przed miesiącem. Jednocześnie był to poziom cen o 47% wyższy niż przed rokiem.

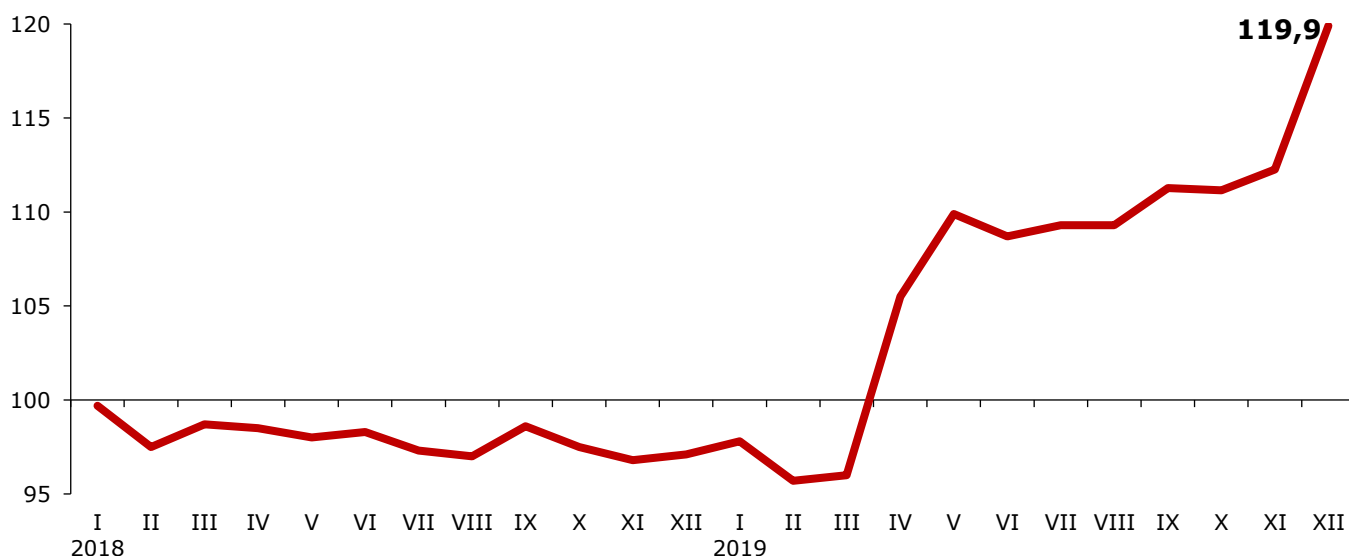
3.3. Ceny sprzedaży (bez VAT) produktów wieprzowych według ZSRIR MRiRW

- ✓ W **styczniu 2020 r.**, w ślad za spadkiem cen żywca, taniała wieprzowina sprzedawana przez zakłady mięsne. **Póltusze wieprzowe** zbywano przeciętnie po **8,72 zł/kg**, o 7% taniej niż w grudniu 2019 r., ale o 39% drożej niż w styczniu 2019 r. Cena **schabu środkowego z kością** uległa obniżeniu o 4%, do **12,51 zł/kg**, ale była o 9% wyższa niż przed rokiem. W styczniu br., w odniesieniu do grudnia 2019 r., **szynka gotowana** podrożała o 3%, do **20,28 zł/kg**. Jednocześnie jej cena była o 20% wyższa niż w styczniu 2019 r.
- ✓ W **pierwszym tygodniu lutego 2020 r. (3–9.02.2020 r.)** zakłady mięsne sprzedawały **póltusze wieprzowe** średnio po **8,66 zł/kg**, o 4% taniej niż przed miesiącem, a **schab środkowy z kością** po **12,16 zł/kg**, o 9% taniej. Cena **1 kg szynki gotowanej** przeciętnie wynosiła **20,28 zł** i była o 2% wyższa niż przed miesiącem. Wymienione produkty wieprzowe były droższe niż przed rokiem – póltusze wieprzowe – o 39%, szynka gotowana – o 14%, a schab środkowy z kością – o 8%.

3.4. Zmiany cen detalicznych według GUS

- ✓ W detalu mięso wieprzowe w grudniu 2019 r. było o 6,8% droższe niż w listopadzie 2019 r. i o 23,6% droższe niż w grudniu 2018 r. W 2019 r. średni poziom cen detalicznych mięsa wieprzowego był o 9,6% wyższy niż w 2018 r.
- ✓ W grudniu 2019 r. ceny detaliczne produktów wieprzowych monitorowanych przez GUS były wyższe niż w listopadzie. Cena schabu środkowego bez kości wzrosła o 9%, do 21,29 zł/kg, łopatki – o 9%, do 17,70 zł/kg, a szynki gotowanej – o 2%, do 30,16 zł/kg. W odniesieniu do notowań sprzed roku schab był droższy o 68%, łopatka – o 40%, a szynka – o 12% droższa.

Wskaźniki cen detalicznych mięsa wieprzowego (XII 2017 = 100)

Źródło: obliczenia Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS.

Cena zakupu (bez VAT) żywca wieprzowego według ZSRIR MRiRW

[zł/kg]

Produkt	Cena				Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:		
	styczeń 2020	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	miesiąca	roku	2 lat
Żywiec wieprzowy*	5,92	6,30	4,09	4,23	-6,1	44,9	40,0

[zł/kg]

Produkt	Cena					Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:			
	3-9 lutego 2020	w poprzednim tygodniu	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	tygodnia	miesiąca	roku	2 lat
Żywiec wieprzowy*	6,07	5,89	6,05	4,13	4,27	3,1	0,3	47,0	42,1

* Cena zakupu żywca wieprzowego klas S-P razem została obliczona na podstawie cen za świnię wg masy poubojowej ciepłej (MPC) i przeliczona przy użyciu przelicznika GUS wynoszącego 0,78.

Ceny sprzedaży (bez VAT) elementów wieprzowych według ZSRIR MRiRW

[zł/kg]

Produkt	Cena				Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:		
	styczeń 2020	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	miesiąca	roku	2 lat
Póltusze wieprzowe	8,72	9,37	6,29	6,30	-6,9	38,6	38,4
Schab środkowy z kością	12,51	12,98	11,47	11,64	-3,6	9,1	7,5
Szynka gotowana	20,28	19,73	16,88	17,41	2,8	20,2	16,5

[zł/kg]

Produkt	Cena					Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:			
	3-9 lutego 2020	w poprzednim tygodniu	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	tygodnia	miesiąca	roku	2 lat
Póltusze wieprzowe	8,66	8,46	9,04	6,24	6,26	2,4	-4,2	38,7	38,4
Schab środkowy z kością	12,16	11,48	13,39	11,30	11,42	5,9	-9,2	7,6	6,4
Szynka gotowana	20,28	21,02	19,90	17,79	16,69	-3,5	1,9	14,0	21,5

Ceny detaliczne produktów wieprzowych według danych GUS

[zł/kg]

Produkt	Cena				Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:		
	grudzień 2019	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	miesiąca	roku	2 lat
Schab środkowy bez kości	21,29	19,61	12,67	17,30	8,6	68,0	23,1
Szynka gotowana	30,16	29,61	26,91	26,26	1,9	12,1	14,9
Mięso wieprzowe bez kości - łopatka	17,70	16,22	12,67	13,25	9,1	39,7	33,6
Połędwica "Sopocka"	26,61	25,79	23,23	22,71	3,2	14,6	17,2

Źródło: opracowano w Biurze Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS i ZSRIR MRiRW.

4. RYNEK WOŁOWINY

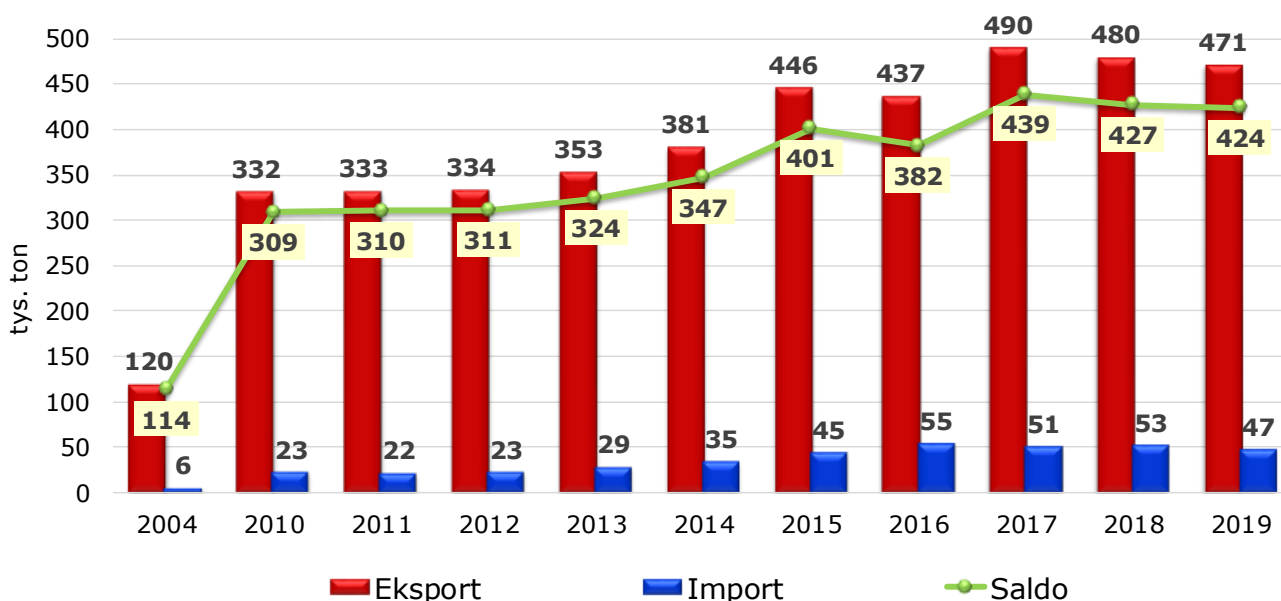
4.1. Ocena sytuacji rynkowej

W Unii Europejskiej od 2017 r. zmniejsza się pogłowie bydła, co wpływa na ograniczenie produkcji wołowiny. Według danych EUROSTAT¹ w grudniu 2019 r. pogłowie bydła w UE–28 liczyło 86,6 mln sztuk, o 1% mniej niż przed rokiem. Wśród siedmiu krajów UE o największym pogłowie bydła, spadek liczebności stada odnotowano we Francji (o 2,5%), Niemczech (o 2,6%), Wielkiej Brytanii (o 1,8%) i Irlandii (o 0,5%), a wzrost w Hiszpanii, Polsce i we Włoszech (po około 1%). Jednocześnie kraje, w których wystąpił spadek mają łącznie ponad 50% udział w unijnym pogłowie bydła.

Według danych KE w 2019 r. z UE do krajów trzecich wyeksportowano 745 tys. ton produktów wołowych i cielęcych (w ekwiwalencie tusz), o około 2% więcej niż w 2018 r. Odbiorcami o największym udziale w eksporcie (7–9%) były Hongkong, Algieria i Izrael. Jednocześnie ponad trzykrotny wzrost sprzedaży asortymentu wołowego, w odniesieniu do 2018 r., odnotowano do Chin. Tym samym udział Chin w unijnym eksporcie produktów wołowych wzrósł do 3,5%, podczas gdy w latach 2015–2018 wynosił około 1%.

W Polsce w 2019 r., na skutek m.in. mniejszej produkcji żywca wołowego oraz ograniczenia sprzedaży produktów wołowych do Turcji, która była znaczącym odbiorcą polskiej wołowiny w 2018 r., wyniki eksportowe asortymentu wołowego uległy pogorszeniu. W 2019 r. z Polski łącznie do krajów UE i krajów trzecich wywieziono 471 tys. ton żywca, mięsa i przetworów wołowych i cielęcych (w ekwiwalencie tusz), o 2% mniej niż przed rokiem. Udział UE w eksporcie asortymentu wołowego z Polski wyniósł 91%, a łączna sprzedaż do krajów tego ugrupowania wzrosła o 4,5% w porównaniu z 2018 r., podczas gdy eksport do krajów trzecich (stanowiących 9% w wolumenie eksportu) obniżył się o 38%.

Polski handel zagraniczny produktami wołowymi i cielęcymi (w ekwiwalencie tusz)

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, za 2019 r. dane wstępne.

W UE od lipca 2019 r. utrzymuje się wzrost cen żywca wołowego spowodowany poprawą wyników eksportowych do krajów trzecich w ostatnim kwartale 2019 r. W styczniu 2020 r. średnio w UE za bydło rzeźne klasy R3 dostawcy uzyskiwali 371,57 EUR/100 kg wobec 370,45 EUR/100 kg w grudniu 2019 r. Był to poziom cen o ponad 5% wyższy niż w lipcu 2019 r., ale o 1% niższy niż w styczniu 2019 r. Cena bydła tej klasy w Polsce wyrażona w walucie unijnej ukształtowała się na poziomie 312,67 EUR/100 kg, o blisko 59 EUR (o 16%) niższym niż średnio w UE.

¹ Data odczytu 19.02.2020 r.

4.2. Ceny zakupu (bez VAT) żywca wołowego według ZSRIR MRiRW

- ✓ Od sierpnia 2019 r. na rynku krajowym utrzymuje się wzrost cen żywca wołowego. **W styczniu 2020 r.** krajowi dostawcy za **bydło rzeźne** uzyskiwali przeciętnie **6,24 zł/kg**, o 0,6% więcej niż w grudniu 2019 r., ale o 6% mniej niż przed rokiem.
- ✓ **W pierwszym tygodniu lutego 2020 r. (3–9.02.2020 r.)** cena zakupu **żywca wołowego** wynosiła średnio **6,25 zł/kg** i była o 1% wyższa niż przed miesiącem, ale o 1% niższa niż w analogicznym tygodniu 2019 r.

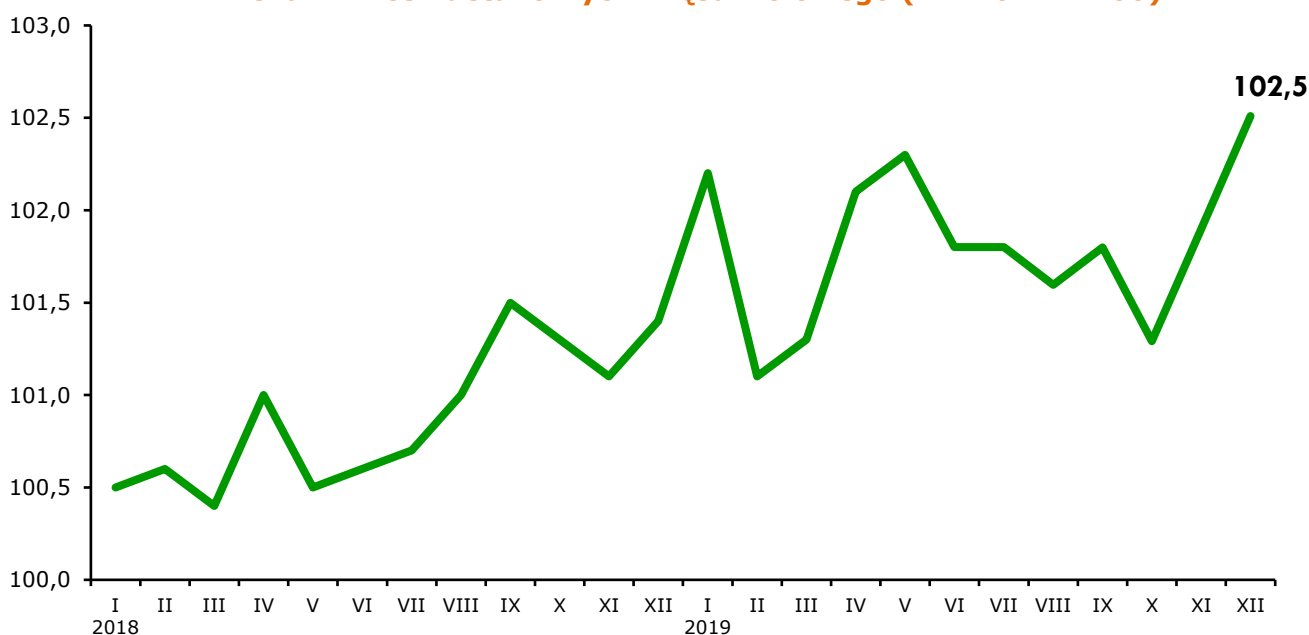
4.3. Ceny sprzedaży (bez VAT) produktów wołowych według ZSRIR MRiRW

- ✓ **W styczniu 2020 r.** zakłady mięsne sprzedawały **ćwierćtusze wołowe kompensowane z młodych buhajków do 2 lat** średnio po **12,89 zł/kg**, o 0,6% taniej niż przed miesiącem oraz o 5,5% taniej niż przed rokiem. Cena **ćwierci wołowych z krów rzeźnych** ukształtowała się na poziomie **10,39 zł/kg** wobec 10,37 zł/kg w grudniu 2019 r. Był to jednak poziom cen o 4% niższy niż w styczniu 2019 r.
- ✓ **W dniach 3–9 lutego 2020 r.** cena **kompensowanych ćwierćtuszek wołowych z młodych buhajków do 2 lat** ukształtowała się na poziomie **12,87 zł/kg**, o 7 gr/kg wyższym niż przed miesiącem, ale o 3% niższym niż przed rokiem. **Ćwierćtusze kompensowane z krów rzeźnych** sprzedawano średnio po **10,58 zł/kg**, o 2% drożej niż na początku stycznia br. oraz nieco (o 5 gr/kg) drożej niż przed rokiem.

4.4. Zmiany cen detalicznych według GUS

- ✓ W grudniu 2019 r. konsumenci za mięso wołowe przeciętnie płacili o 0,6% więcej niż w listopadzie 2019 r. i o 1,1% więcej niż w grudniu 2018 r. W 2019 r. średni poziom cen detalicznych mięsa wołowego był o 1,0% wyższy niż w roku 2018.
- ✓ W grudniu 2019 r. ceny detaliczne monitorowanych przez GUS produktów wołowych były wyższe niż w listopadzie. Za udziec wołowy bez kości konsumenci płacili przeciętnie 34,32 zł/kg, a za szponder – 20,33 zł/kg, w obu przypadkach o 1% więcej niż przed miesiącem oraz o 1–2% więcej niż przed rokiem.

Wskaźniki cen detalicznych mięsa wołowego (XII 2017 = 100)

Źródło: obliczenia Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS.

Cena zakupu (bez VAT) bydła rzeźnego w ubojniach w wadze żywej według ZSRIR MRiRW [zł/kg]

Produkt	Cena				Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:		
	styczeń 2020	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	miesiąca	roku	2 lat
Żywiec wołowy*	6,24	6,21	6,65	6,84	0,6	-6,1	-8,8

[zł/kg]

Produkt	Cena					Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:			
	3-9 lutego 2020	w poprzednim tygodniu	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	tygodnia	miesiąca	roku	2 lat
Żywiec wołowy*	6,25	6,28	6,20	6,30	6,93	-0,5	1,0	-0,8	-9,8

* cena zakupu żywca wołowego za wagę żywą została obliczona na podstawie ceny bydła ogółem w masie poubojowej ciepłej (MPC) i przeliczona przez średni wskaźnik wydajności rzeźnej dla bydła ogółem w latach 2011-2015 wynoszący 0,518

Ceny sprzedaży (bez VAT) elementów wołowych według ZSRIR MRiRW [zł/kg]

Produkt	Cena				Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:		
	styczeń 2020	przed miesiącem*	rok wcześniej	2 lata wcześniej	miesiąca	roku	2 lat
Ćwierćtusze wołowe kompensowane z buhajków do 2 lat	12,89	12,97	13,65	13,86	-0,6	-5,5	-7,0
Ćwierćtusze wołowe kompensowane z krów rzeźnych	10,39	10,37	10,78	11,13	0,2	-3,6	-6,7
Udziec bez kości	21,97	21,85	21,71	21,40	0,6	1,2	2,7

* korekta cen za grudzień 2019 r.

[zł/kg]

Produkt	Cena					Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:			
	3-9 lutego 2020	w poprzednim tygodniu	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	tygodnia	miesiąca	roku	2 lat
Ćwierćtusze wołowe kompensowane z buhajków do 2 lat	12,87	12,94	12,80	13,29	13,75	-0,6	0,5	-3,2	-6,4
Ćwierćtusze wołowe kompensowane z krów rzeźnych	10,58	10,44	10,41	10,53	11,03	1,4	1,7	0,4	-4,1
Udziec bez kości	22,47	21,99	21,68	21,33	20,99	2,2	3,6	5,4	7,0

Ceny detaliczne produktów wołowych według danych GUS [zł/kg]

Produkt	Cena				Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:		
	grudzień 2019	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	miesiąca	roku	2 lat
Udziec bez kości	34,32	34,02	33,79	33,63	0,9	1,6	2,1
Mięso wołowe z kością - szponder	20,33	20,08	20,15	19,49	1,2	0,9	4,3

Źródło: opracowano w Biurze Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS i ZSRIR MRiRW.

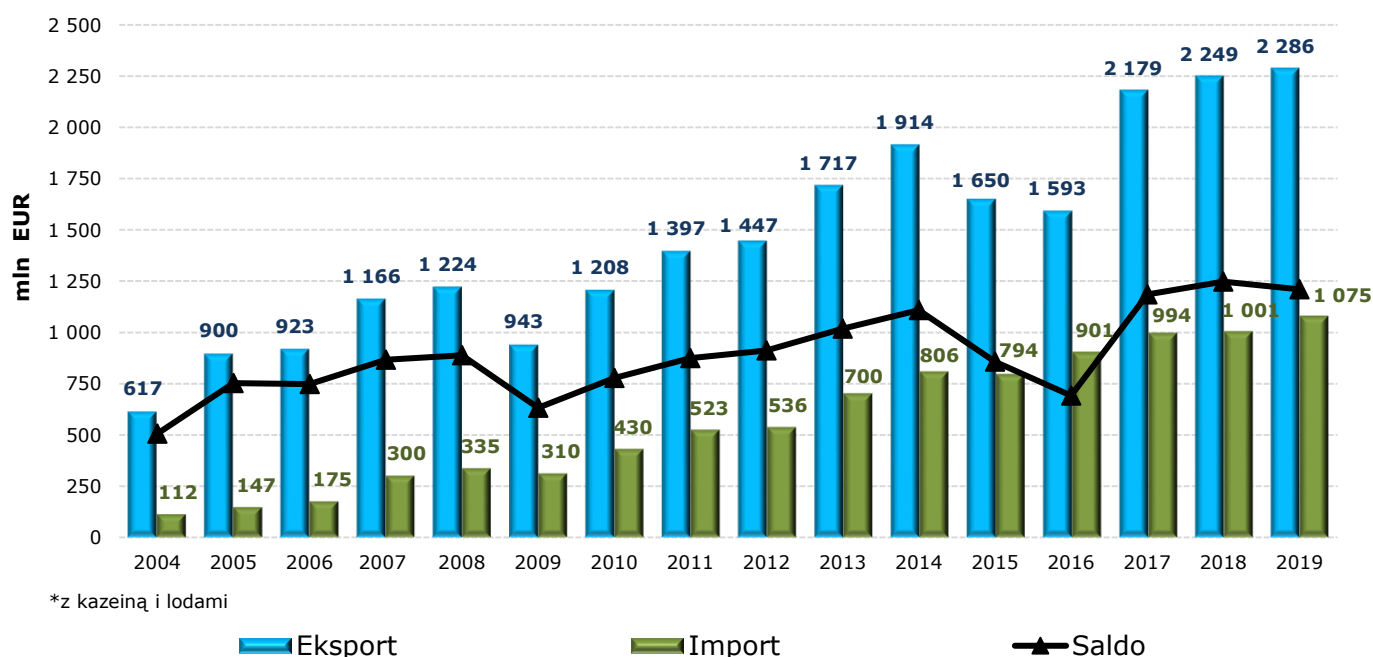
5. RYNEK PRODUKTÓW MLECZNYCH

5.1. Ocena sytuacji rynkowej

Polska należy do grona znaczących producentów mleka (4. unijny i 12. światowy producent), a krajowy sektor mleczarski odgrywa ważną rolę w tworzeniu PKB z rolnictwa. W 2020 r. produkcja surowca (według IERiGŻ-PIB) może osiągnąć poziom 14,3 mld litrów, o 2% wyższy od szacowanego na 2019 r. W 2019 r. skup mleka surowego (według wstępnych danych GUS) był o 2,1% większy niż rok wcześniej i wyniósł 11,8 mld litrów. Przewidywana w 2020 r. korzystna koniunktura na światowym rynku mleka oraz dalszy wzrost krajowej podaży surowca, mogą skutkować utrzymaniem tendencji wzrostowej w skupie mleka oraz produkcji artykułów mleczarskich.

Produkcja mleka o ponad 20% przewyższa krajowy popyt na produkty mleczne, dlatego eksport jest bardzo ważnym sposobem zapewnienia równowagi rynkowej i decyduje o kondycji finansowej przemysłu mleczarskiego. Notowany w 2019 r. globalny popyt na artykuły mleczarskie wpływał stymulująco na ich wywóz z Polski. W efekcie krajowa branża mleczarska uzyskała rekordowe wpływy z eksportu produktów mlecznych. Ze wstępnych danych Ministerstwa Finansów wynika, że w 2019 r. wartość wywiezionych artykułów mleczarskich osiągnęła poziom 2,29 mld EUR (9,82 mld zł), o blisko 2% wyższy niż w bardzo dobrym 2018 r. W 2020 r. wyniki handlu zagranicznego przemysłu mleczarskiego będą w głównej mierze uzależnione od kondycji ekonomicznej globalnego rynku mleka. IERiGŻ-PIB ocenia, że w pierwszym półroczu 2020 r. na rynku międzynarodowym utrzymają się relatywnie wysokie ceny produktów mlecznych, co przy dalszym wzroście produkcji surowca w Polsce będzie wpływało na wzrost przychodów z wywozu artykułów mleczarskich. Jednocześnie wzrostowe tendencje prawdopodobnie podtrzymane zostaną w wydatkach na import.

Polski handel zagraniczny produktami mlecznymi*

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2019 r. – dane wstępne.

Sytuacja cenowa w Polsce jest w znacznym stopniu uzależniona od kondycji ekonomicznej światowego rynku mleka. Według danych Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa (Food and Agriculture Organization of the United Nations – FAO) w styczniu 2020 r. indeks cen produktów mlecznych (obliczany na podstawie miesięcznych zmian cen eksportowych masła, serów, OMP i PMP) ukształtował się na poziomie 200,6 pkt., o 0,9% wyższym niż w grudniu 2019 r. i o 10,2% wyższym niż w styczniu 2019 r. Do wzrostu indeksu cen produktów mlecznych w styczniu 2020 r. przyczynił się wzrost cen masła, serów oraz OMP, ze względu na zwiększenie globalnego popytu na ten asortyment oraz ich ograniczoną dostępność w Europie i Oceanii. Dodatkowo na wzrost indeksu cen artykułów mleczarskich wpłynęła sezonowo niska produkcja mleka w Oceanii. Jednocześnie ograniczony w pierwszej połowie stycznia 2020 r. globalny popyt na PMP przyczynił się do obniżenia cen tego produktu.

5.2. Ceny skupu (bez VAT) mleka surowego według GUS

- ✓ W 2019 r. średnia krajowa cena skupu mleka była o 0,5% wyższa niż w 2018 r. i wyniosła 134,80 zł/hl. W Polsce na początku 2020 r. zahamowana została, utrzymująca się od sierpnia 2019 r., wzrostowa tendencja cen skupu **mleka surowego**. W **styczniu 2020 r.** krajowi dostawcy za mleko uzyskiwali **137,19 zł/hl**, o 1,8% mniej niż miesiąc wcześniej i o 2,5% mniej niż w styczniu 2019 r.

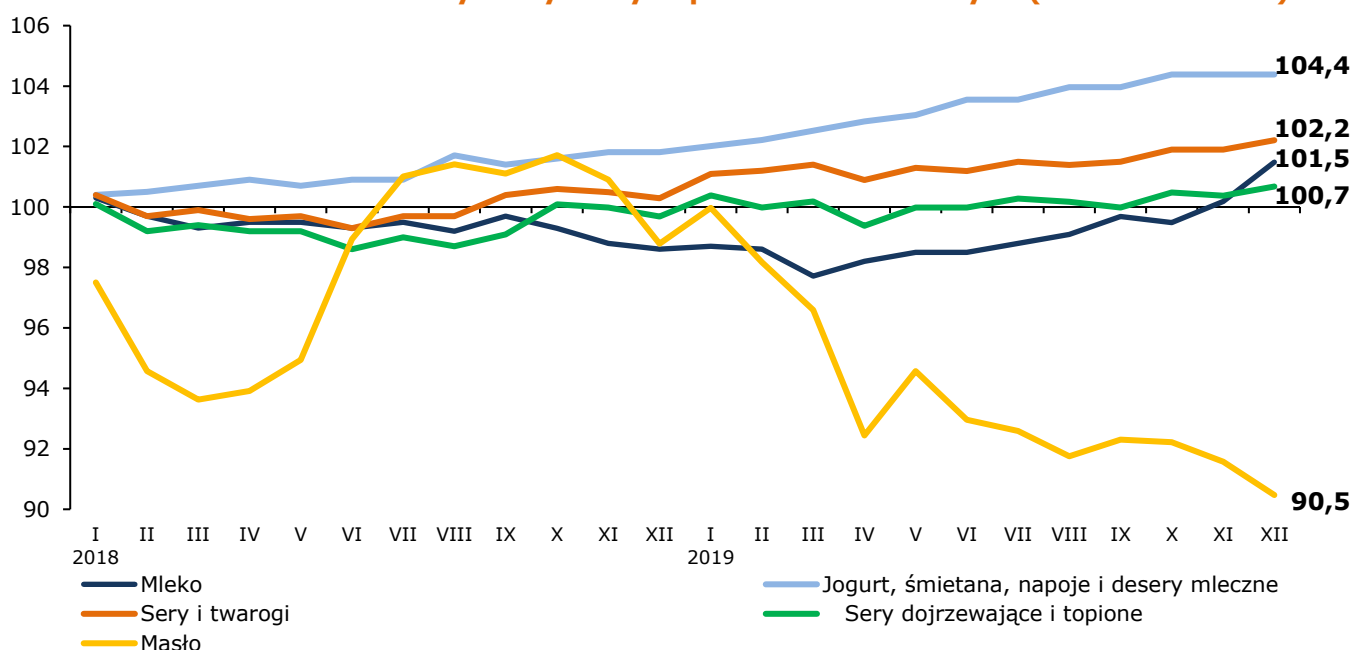
5.3. Ceny sprzedaży (bez VAT) produktów mlecznych według ZSRIR MRiRW

- Na rynku krajowym od początku 2020 r. **cenę sprzedaży** większości płynnych mlecznych produktów galanteryjnych są wyższe niż w latach 2018–2019.
- ✓ W **dniach 3–9 lutego 2020 r.** producenci za **kefir** oraz **śmietaną i śmietankę** uzyskiwali o około 2% mniej niż przed miesiącem, a za **jogurt naturalny** – o 9% mniej. W odniesieniu do notowań sprzed roku jogurt naturalny oraz śmietana i śmietanka były o 5,5% droższe, a kefir o 1% tańszy. **Mleko spożywcze UHT** na początku lutego 2020 r. zbywano nieznacznie (o 0,2%) taniej niż miesiąc wcześniej, ale o 7,5% drożej niż w porównywalnym okresie 2019 r.
 - ✓ W pierwszym tygodniu lutego 2020 r. krajowe zakłady przetwórcze **ser podpuszczkowy dojrzewający Edamski** sprzedawały po **14,04 zł/kg**, a **ser Gouda** po **14,64 zł/kg**, odpowiednio o 0,1% i 2% drożej niż miesiąc wcześniej. Cena sera Edamskiego była o 5% wyższa niż przed rokiem, a sera Gouda – o 10%.
 - ✓ Od początku 2020 r. ceny masła utrzymują się na poziomie znacząco niższym niż w latach 2018–2019. W **dniach 3–9 lutego 2020 r.** krajowi producenci za **masło konfekcjonowane** uzyskiwali średnio **17,06 zł/kg** (3,41 zł za 200 gramową kostkę), o 2% mniej niż przed miesiącem i o 13% mniej niż rok wcześniej.

5.4. Zmiany cen detalicznych według GUS

- ✓ W Polsce **cenę detaliczną** mlecznych produktów galanteryjnych w 2019 r. utrzymywały się na poziomie nieco wyższym niż w 2018 r. W 2019 r. jogurty, śmietana, napoje i desery mleczne były średnio o 2,4% droższe niż w roku 2018. W analizowanym okresie sery i twarogi podrożały o 1,6%, w tym sery dojrzewające i topione – o 0,8%.
- ✓ W 2019 r. utrzymywała się spadkowa tendencja cen detalicznych masła. W grudniu 2019 r. konsumenci za masło płacili o 1,2% mniej niż w listopadzie 2019 r. i o 8,6% mniej niż przed rokiem. Ogółem w 2019 r. masło w sprzedaży detalicznej było przeciętnie o 4,5% tańsze.
- ✓ Ceny detaliczne mleka w 2019 r. ulegały niewielkim wahaniom i były tylko nieznacznie (o 0,2%) wyższe niż w 2018 r. W grudniu 2019 r. cena tego produktu w detalu była o 1,3% wyższa niż w listopadzie 2019 r. i o 2,9% wyższa niż w grudniu 2018 r.

Wskaźniki cen detalicznych wybranych produktów mlecznych (XII 2017 = 100)

Ceny skupu (bez VAT) mleka surowego według GUS

[zł/hl]

Produkt	Cena				Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:		
	styczeń 2020	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	miesiąca	roku	2 lat
Mleko surowe	137,19	139,73	140,77	142,12	-1,8	-2,5	-3,5

Ceny sprzedaży (bez VAT) produktów mlecznych według ZSRIR MRiRW

[zł/kg]

Produkt	Cena				Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:		
	styczeń 2020	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	miesiąca	roku	2 lat
Mleko spożywcze UHT	2,04	2,02	1,89	1,94	1,1	8,2	5,3
Jogurt naturalny	4,68	4,54	4,20	4,30	3,0	11,3	8,7
Kefir	2,76	2,77	2,76	2,69	-0,3	0,0	2,6
Śmietana i śmietanka	7,20	7,10	6,72	6,94	1,4	7,1	3,8
Masło Ekstra konfekcjonowane	17,42	18,59	20,17	18,73	-6,3	-13,6	-7,0
Ser dojrzewający "Edamski"	13,96	13,66	13,25	12,17	2,2	5,3	14,7
Ser dojrzewający "Gouda"	14,46	14,04	13,44	12,48	3,0	7,6	15,9

[zł/kg]

Produkt	Cena					Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:			
	3-9 lutego 2020	w poprzednim tygodniu	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	tygodnia	miesiąca	roku	2 lat
Mleko spożywcze UHT	2,05	2,04	2,05	1,90	1,92	0,2	-0,2	7,5	6,7
Jogurt naturalny	4,53	4,57	4,96	4,29	4,35	-0,9	-8,8	5,5	4,0
Kefir	2,73	2,78	2,77	2,76	2,68	-1,8	-1,5	-1,1	1,6
Śmietana i śmietanka	7,07	7,17	7,21	6,70	6,82	-1,5	-2,0	5,5	3,7
Masło Ekstra konfekcjonowane	17,06	16,88	17,34	19,63	18,43	1,1	-1,6	-13,1	-7,4
Ser dojrzewający "Edamski"	14,04	14,13	14,03	13,34	12,18	-0,6	0,1	5,2	15,2
Ser dojrzewający "Gouda"	14,64	14,52	14,31	13,27	12,36	0,8	2,3	10,3	18,4

Ceny detaliczne produktów mlecznych według GUS

[zł]

Produkt	Cena				Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:		
	grudzień 2019	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	miesiąca	roku	2 lat
Mleko krowie o zawartości tłuszczu 0,5%-2,5%, o przedłużonym okresie trwałości (UHT), w opakowaniu kartonowym 1 litr	2,63	2,58	2,53	2,64	1,9	4,0	-0,4
Masło o zawartości tłuszczu 82-83%, "Extra", bez dodatków, w kostce 200 g	5,66	5,69	6,54	6,75	-0,5	-13,5	-16,1
Ser twarogowy tłusty 1 kg	14,40	14,51	14,00	14,08	-0,8	2,9	2,3
Ser dojrzewający "Gouda" 1 kg	21,09	20,94	20,99	21,52	0,7	0,5	-2,0
Ser topiony z dodatkami (np. ziola, szynka) 100 g	1,93	1,93	2,12	2,08	0,0	-9,0	-7,2
Jogurt naturalny 400 g	2,71	2,72	2,64	3,04	-0,4	2,7	-10,9
Kefir 400 g	2,09	2,09	2,03	2,08	0,0	3,0	0,5
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% 200 g	1,90	1,89	1,83	1,83	0,5	3,8	3,8
Śmietanka o zawartości tłuszczu 30%-36% (kremówka) 500 ml	7,13	7,06	6,85	6,83	1,0	4,1	4,4

Dane za 2017 r. dla jogurtu i kefiru przeliczone zostały ze 150 g.

Dane za 2017 r. dotyczą śmietany lub śmietanki o zawartości 30% tłuszczu.

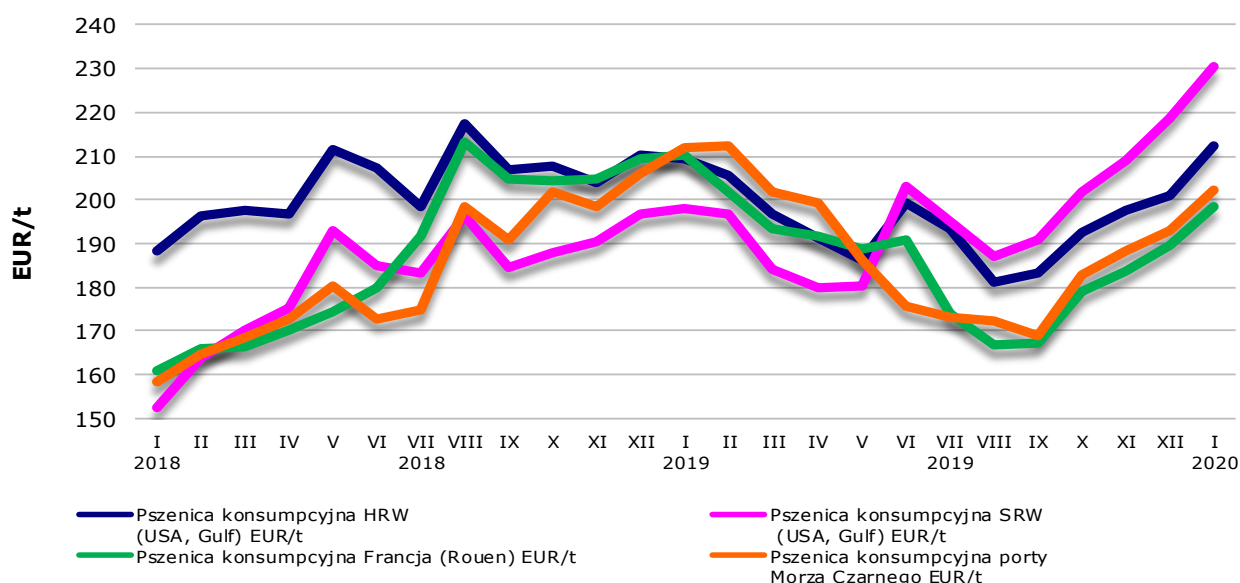
Źródło: opracowano w Biurze Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS i ZSRIR MRiRW.

6. RYNEK ZBÓŻ

6.1. Ocena sytuacji rynkowej

Na rynku światowym po zbiorach w 2019 r. nastąpił sezonowy spadek cen zbóż. Jednak od października 2019 r., zarówno na giełdach amerykańskich, jak i w Unii Europejskiej, obserwuje się wzrostową tendencję cen zbóż, spowodowaną rosnącym popytem na ziarno oraz mniejszymi niż przewidywano zbiorami kukurydzy. W styczniu 2020 r. problemy logistyczne w transporcie we Francji wywierały dodatkową presję na wzrost cen ziarna. W tej sytuacji podrożały wszystkie zboża, w tym najbardziej pszenica. W styczniu 2020 r. za pszenicę amerykańską SRW (na bazie FOB) płacono przeciętnie 231 EUR/t wobec 219 EUR/t miesiąc wcześniej, a za pszenicę HRW – 212 EUR/t wobec 201 EUR/t w grudniu 2019 r. W tym czasie we Francji i w portach Morza Czarnego średnia cena pszenicy konsumpcyjnej wzrosła o 5%, odpowiednio do 198 EUR/t i 202 EUR/t.

Miesięczne ceny pszenicy konsumpcyjnej (na bazie FOB)

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Komisji Europejskiej.

W portach Morza Czarnego za jęczmień paszowy w styczniu 2020 r. płacono średnio 168 EUR/t, tylko nieznacznie (o 0,4%) więcej niż w poprzednim miesiącu, a we Francji – 172 EUR/t, o 1% więcej. Cena kukurydzy w USA ukształtowała się na poziomie 159 EUR/t, o 2% wyższym niż w grudniu 2019 r., a w portach Morza Czarnego 162 EUR/t, o 5% wyższym. W tym czasie we Francji zboże to podrożało o 3%, do 176 EUR/t².

W Polsce na skutek wzrostu zbiorów zbóż w 2019 r. (o 7% w porównaniu z 2018 r., do 28,8 mln ton), przy dużym popycie na ziarno na rynkach zagranicznych, wyniki eksportu zbóż uległy poprawie. Według wstępnych danych Ministerstwa Finansów od początku sezonu 2019/2020 (w okresie lipiec–grudzień 2019 r.) z kraju wyeksportowano 2,8 mln ton ziarna zbóż, za 496 mln EUR, tj. więcej niż w tym samym okresie przed rokiem odpowiednio o 12% i 5%. Najwięcej wyeksportowano pszenicy (1,36 mln ton, o 31% więcej niż przed rokiem), a następnie kukurydzy (730 tys. ton, o 6% więcej). W tym czasie wpływy z eksportu produktów zbożowych uległy zwiększeniu o 6%, do 1,2 mld EUR. Łączne przychody z eksportu ziarna oraz przetworów zbożowych były o 5% większe od uzyskanych rok wcześniej i wyniosły 1,7 mld EUR. Głównymi partnerami w eksporcie zbóż i przetworów zbożowych są kraje UE. W związku z tym zmiany cen ziarna na rynkach zagranicznych determinowały kierunki zmian cen w Polsce. W styczniu 2020 r. na rynku krajowym ograniczenie podaży ziarna, przy dużym popycie eksportowym, przyczyniły się do wzrostu cen zbóż. W kolejnych miesiącach zmniejszające się zasoby zbóż, przy dalszym popycie eksportowym, jak również zagrożenie dla upraw zbóż ozimych związane z nietypowym przebiegiem zimowych warunków pogodowych w części terytorium UE oraz rejonie Morza Czarnego, mogą wywierać presję na wzrost cen zbóż. Wzrost ten będzie jednak ograniczany dużą podażą ziarna na rynku światowym, zwłaszcza pochodzącego z Europy Wschodniej (Rosja i Ukraina).

² Miesięczne ceny zbóż obliczone na podstawie danych tygodniowych prezentowanych przez Komisję Europejską.

6.2. Ceny zakupu (bez VAT) zbóż według ZSRIR MRiRW

- ✓ Po znaczącym sezonowym spadku w okresie zbiorów w 2019 r., ceny zbóż podstawowych wykazują tendencję wzrostową. Jedynie cena żyta (z uwagi na lokalny zasięg uprawy tego zboża) podlega dużym wahaniom. **W styczniu 2020 r.** cena **żyta konsumpcyjnego** ukształtowała się na poziomie **560 zł/t**, o 2,5% niższym niż w grudniu 2019 r. i o 23% niższym niż przed rokiem. Za **pszenicę konsumpcyjną** średnio w kraju płacono **735 zł/t**, o 3,5% więcej niż miesiąc wcześniej. Jednak w porównaniu z notowaniami sprzed roku zboże to było o 14% tańsze.
- ✓ **W pierwszym tygodniu lutego 2020 r.** przeciętna cena **pszenicy konsumpcyjnej** wyniosła **746 zł/t** i była o 2% wyższa niż przed miesiącem. W tym czasie **żyto konsumpcyjne** podrożało o 1%, do **561 zł/t**. W porównaniu z notowaniami sprzed roku zboża te były tańsze odpowiednio o 14% i 23%.

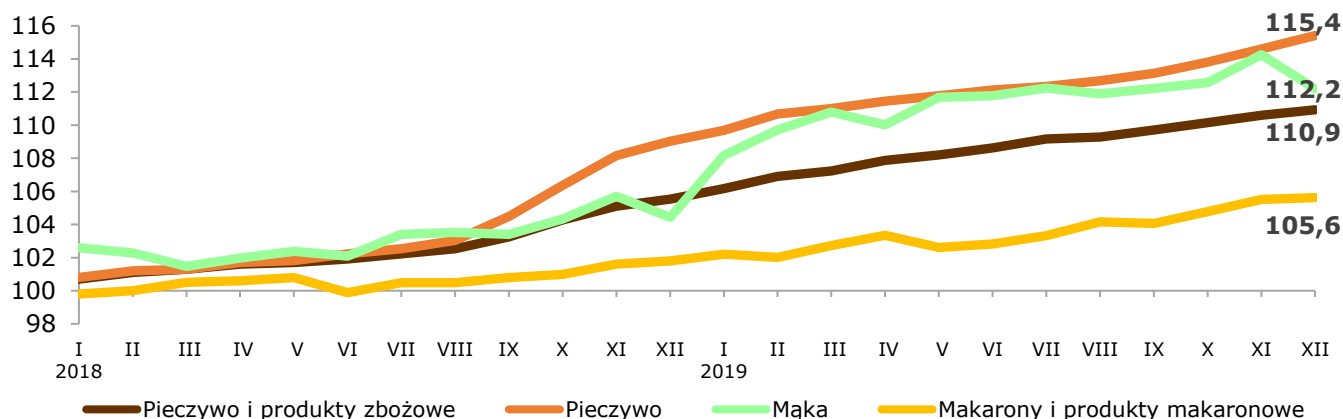
6.3. Ceny sprzedaży (bez VAT) mąki w opakowaniach 1 kg w wybranych przedsiębiorstwach prowadzących przemiał ziarna zbóż według ZSRIR MRiRW

- ✓ **W styczniu 2020 r.** ceny sprzedaży mąki były niższe niż przed rokiem. Średnia cena mąki pszennej typ 500 była o 5% niższa niż w grudniu 2019 r., a mąki „Poznańskiej” – tylko nieznacznie (o 0,1%) niższa. Mąki te były również tańsze niż przed rokiem odpowiednio o 5% i 7%. Przeciętna cena mąki pszennej typ 450 ukształtowała się na poziomie o 6% wyższym od notowanego miesiąc wcześniej, ale o 3% niższym niż przed rokiem.
- ✓ W zakładach młynarskich **w dniach 3–9 lutego 2020 r.** zmiany cen zbytu mąki były różnokierunkowe. W analizowanym okresie krajowi młynarze za **mąkę pszenną typ 500** uzyskiwali przeciętnie **1,66 zł/kg**, o 6% więcej niż przed miesiącem, ale o 8% mniej niż rok wcześniej. **Mąkę „Poznańską”** zbywano po **1,34 zł/kg**, o 11% taniej niż przed miesiącem, a **mąkę pszenną typ 450** – po **1,43 zł/kg**, o 1% taniej. Jednocześnie mąki te były tańsze niż przed rokiem odpowiednio o 13% i 2%.

6.4. Zmiany cen detalicznych według GUS

- ✓ Dostawy zbóż ze zbiorów w 2019 r. przyczyniły się do znacznego sezonowego spadku cen ziarna, co z pewnym opóźnieniem wpływa hamująco na wzrost cen przetworów zbożowych. W grudniu 2019 r. ceny detaliczne pieczywa i produktów zbożowych uległy niewielkiemu zwiększeniu (o 0,3%) w porównaniu z listopadem 2019 r. Wzrosły ceny wszystkich monitorowanych asortymentów, z wyjątkiem ceny mąki, która uległa obniżeniu o 1,8%. Makarony i produkty makaronowe wzrosły tylko nieznacznie (o 0,1%), a pieczywo o 0,7%.
- ✓ W 2019 r. wzrost cen detalicznych pieczywa i produktów zbożowych był nieco wolniejszy niż w roku poprzednim. Od grudnia 2018 r. do grudnia 2019 r. ceny detaliczne pieczywa i produktów zbożowych zwiększyły się o 5,2%, podczas gdy cała żywność i napoje bezalkoholowe podrożały średnio o 6,9%. Ceny mąki wzrosły o 7,3%, a pieczywa – o 6,0%. Stopa wzrostu cen makaronów i produktów makaronowych była nieco mniejsza i wyniosła 3,7%.
- ✓ Wzrost średniego poziomu cen pieczywa i produktów zbożowych w 2019 r., w porównaniu z poprzednim rokiem, wyniósł 6,0%, przy wzroście średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych o 4,9%. Najbardziej zwiększyły się ceny pieczywa – o 8,6%. Mąka podrożała o 8%, a makarony i produkty makaronowe o 3%.

Wskaźniki cen detalicznych wybranych produktów zbożowych (XII 2017 = 100)

Źródło: obliczenia Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS.

Ceny (bez VAT) płacone dostawcom przez wybrane przedsiębiorstwa dokonujące zakupu zbóż według ZSRIR MRiRW

[zł/t]

Produkt	Cena				Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:		
	styczeń 2020	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	miesiąca	roku	2 lat
Pszonka konsumpcyjna	735	710	857	682	3,5	-14,3	7,8
Żyto konsumpcyjne	560	574	727	583	-2,5	-23,0	-4,0

[zł/t]

Produkt	Cena					Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:			
	3-9 lutego 2020 r.	w poprzednim tygodniu	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	tygodnia	miesiąca	roku	2 lat
Pszonka konsumpcyjna	746	742	732	866	668	0,6	2,0	-13,8	11,8
Żyto konsumpcyjne	561	554	554	729	577	1,3	1,3	-23,0	-2,8

Ceny sprzedaży (bez VAT) mąki przez zakłady prowadzące przemiał ziarna zbóż według ZSRIR MRiRW

[zł/t]

Produkt	Cena				Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:		
	styczeń 2020	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	miesiąca	roku	2 lat
Mąka "Poznańska"	1 430	1 432	1 531	1 488	-0,1	-6,6	-3,9
Mąka pszenna typ 450	1 437	1 355	1 488	1 322	6,0	-3,4	8,6
Mąka pszenna typ 500	1 654	1 734	1 740	1 572	-4,6	-5,0	5,2

[zł/t]

Produkt	Cena					Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:			
	3-9 lutego 2020 r.	w poprzednim tygodniu	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	tygodnia	miesiąca	roku	2 lat
Mąka "Poznańska"	1 345	1 337	1 515	1 548	1 397	0,5	-11,2	-13,1	-3,8
Mąka pszenna typ 450	1 428	1 378	1 440	1 457	1 284	3,6	-0,8	-2,0	11,2
Mąka pszenna typ 500	1 661	1 638	1 570	1 796	1 618	1,4	5,8	-7,5	2,6

Ceny detaliczne produktów zbożowych według GUS

[zł]

Produkt	Cena				Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:		
	grudzień 2019	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	miesiąca	roku	2 lat
Mąka "Poznańska" 1 kg	2,82	2,87	2,51	2,43	-1,7	12,4	16,0
Mąka pszenna 1 kg	2,58	2,60	2,41	2,34	-0,8	7,1	10,3
Mąka żytnia 1 kg	3,57	3,59	3,54	3,46	-0,6	0,8	3,2
Chleb mieszany pszenno-żytni, zwykły 500 g	2,73	2,71	2,56	2,31	0,7	6,6	18,2
Makaron jajeczny "Lubella" 400 g	4,38	4,40	4,06	3,95	-0,5	7,9	10,9
Makaron bezjajeczny 250 g	1,95	1,95	x	x	0,0	x	x

Źródło: opracowano w Biurze Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS i ZSRIR MRiRW.

7. RYNEK RZEPAKU

7.1. Ocena sytuacji rynkowej

Silne powiązanie rynku krajowego z międzynarodowym, w tym szczególnie z rynkiem europejskim, w dużym stopniu wpływa na ceny skupu rzepaku w Polsce. Według prognozy Departamentu Rolnictwa USA (USDA) z lutego 2020 r. globalne zbiory siedmiu głównych nasion oleistych³ w sezonie 2019/2020 wyniosą 576,8 mln ton i będą o ponad 20 mln ton (o ponad 3%) mniejsze niż w poprzednim sezonie, z uwagi na duży spadek zbiorów soi (o ponad 5%, do 339,4 mln ton) i rzepaku (o ponad 6%, do 67,8 mln ton). W sezonie 2019/2020 światowe zasoby nasion oleistych (produkcja łącznie z zapasami) ulegną obniżeniu do 690,6 mln ton (o 5% w porównaniu z poprzednim sezonem), a ich zużycie wzrośnie do 590,3 mln ton (o blisko 10 mln ton) i będzie o 13,5 mln ton większe od produkcji. Globalne zapasy nasion oleistych na koniec sezonu 2019/2020, pomimo 12% spadku, utrzymają się na relatywnie wysokim poziomie około 114 mln ton⁴.

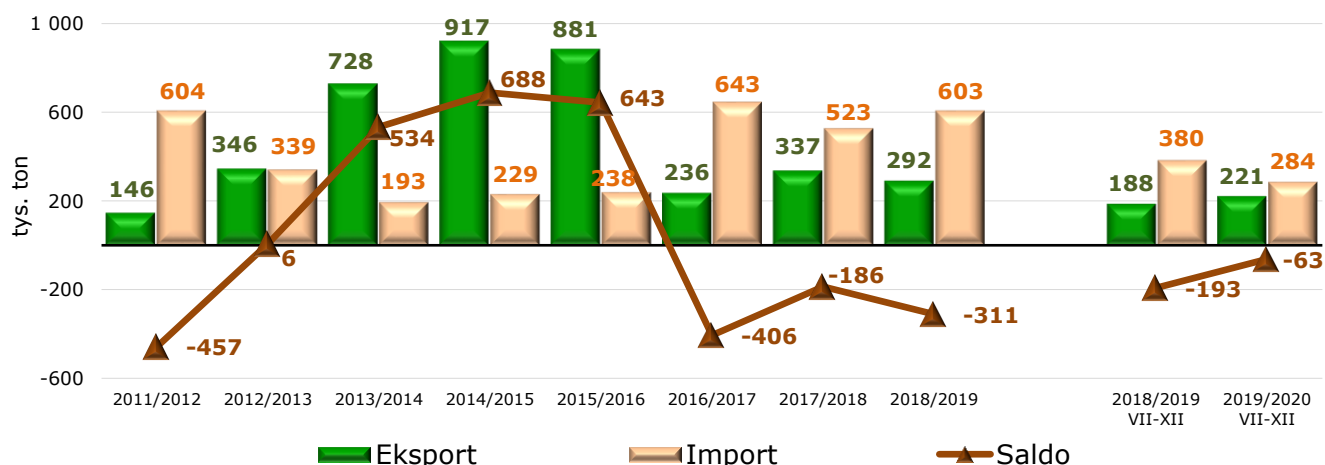
Zgodnie z prognozą USDA produkcja rzepaku w Unii Europejskiej w sezonie 2019/2020 wyniesie 17 mln ton i będzie o 15% mniejsza niż w sezonie 2018/2019. Zbiory rzepaku w Polsce w 2019 r. GUS oszacował na poziomie 2,35 mln ton, o około 7% wyższym niż w 2018 r.

Większa podaż rzepaku z krajowych zbiorów w 2019 r. wpływa na wzrost polskiego eksportu tych nasion w sezonie 2019/2020. W okresie pierwszych sześciu miesięcy sezonu 2019/2020 (tj. od lipca do grudnia 2019 r.) z Polski wyeksportowano 221 tys. ton rzepaku o wartości 99 mln EUR, odpowiednio o 18% i 20% więcej niż w analogicznym okresie 2018 r. Średnia cena uzyskiwana w eksporcie w okresie lipiec–grudzień 2019 r. wyniosła 447 EUR/t wobec 439 EUR/t przed rokiem. Głównym odbiorcą polskiego rzepaku były Niemcy (202 tys. ton, 91% udziału w strukturze eksportu). Stosunkowo niewielkie ilości rzepaku wywieziono do Czech (16 tys. ton, 7%) i Norwegii (2 tys. ton, 1%).

Podaż rzepaku z produkcji krajowej uzupełniana jest importem. W pierwszych sześciu miesiącach sezonu 2019/2020 do kraju przywieziono 284 tys. ton rzepaku, o 25% mniej niż w analogicznym okresie 2018 r. W efekcie wydatki poniesione na import uległy obniżeniu o 21%, do 125 mln EUR. Rzepak był importowany głównie z Ukrainy (150 tys. ton, 53% udziału w strukturze importu). Mniejsze ilości sprowadzono z Czech (51 tys. ton, 18%), Rumunii (23 tys. ton, 8%), Niemiec i Węgier (po 16 tys. ton, po 6%), a także ze Słowacji (11 tys. ton, 4%).

W Polsce od sezonu 2016/2017 utrzymuje się deficyt w handlu zagranicznym rzepakiem. W okresie od lipca do grudnia 2019 r. ujemne saldo wyniosło 63 tys. ton (26 mln EUR) wobec 193 tys. ton (77 mln EUR) w analogicznym okresie sezonu 2018/2019⁵.

Polski handel zagraniczny rzepakiem (w tys. ton)

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2019 r. – dane wstępne.

W wyniku mniejszych zbiorów rzepaku na świecie, w tym w Europie, od początku sezonu 2019/2020 ceny rzepaku na rynku europejskim wykazują wzrost. W styczniu 2020 r. według szacunku USDA (za Oil World) przeciętna cena rzepaku (cif Hamburg) ukształtowała się na poziomie 459 USD/t, o 2% wyższym niż miesiąc wcześniej i o 8% wyższym niż przed rokiem. Za olej rzepakowy (fob ex-mill Holandia) płacono średnio 946 USD/t, o 2,5% więcej niż przed miesiącem i o 13% więcej niż w styczniu 2019 r. Cena śruty rzepakowej (fob ex-mill Hamburg), tak jak przed miesiącem, wyniosła średnio 239 USD/t. Był to poziom o 12% niższy niż przed rokiem⁴.

³ Soja, rzepak, słonecznik, bawełna, orzechy ziemne, palma, kopra.

⁴ USDA, *Oilseeds: World Markets and Trade*, February 2020.

⁵ Wyniki polskiego handlu zagranicznego rzepakiem obliczone w oparciu o wstępne dane Ministerstwa Finansów obejmują kod CN 1205. Kierunki importu rzepaku wyliczone według kraju wysyłki.

7.2. Ceny zakupu (bez VAT) rzepaku według ZSRIR MRiRW

W Polsce ceny zakupu rzepaku od sierpnia 2019 r. do stycznia 2020 r. wykazywały tendencję wzrostową, jednak do listopada 2019 r. kształtowały się na poziomie niższym niż przed rokiem.

- ✓ **W styczniu 2020 r.** średnia **cena rzepaku** wyniosła **1 685 zł/t** i była o 1% wyższa niż przed miesiącem oraz rokiem.
- ✓ Na początku lutego 2020 r. notowano dalszy wzrost cen rzepaku. **W dniach 3–9 lutego 2020 r.** przeciętna cena **rzepaku** ukształtowała się na poziomie **1 703 zł/t**, o około 2% wyższym niż miesiąc i rok wcześniej.

7.3. Ceny sprzedaży (bez VAT) oleju rzepakowego w zakładach tłuszczowych według ZSRIR MRiRW

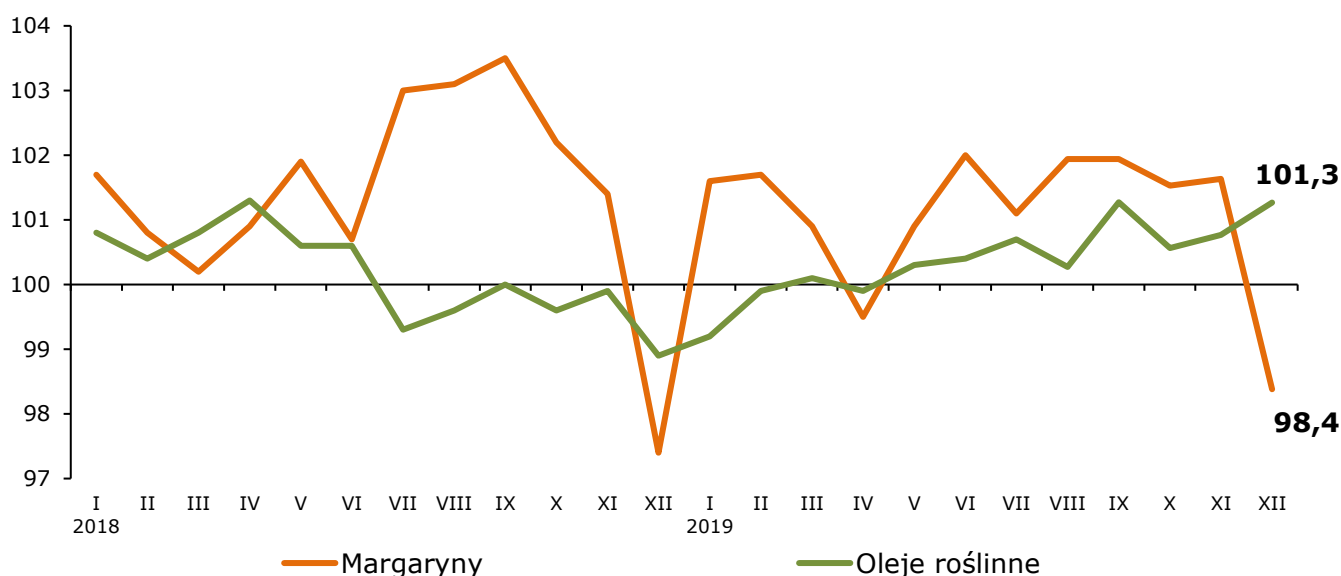
Od początku 2019 r. ceny sprzedaży oleju rzepakowego przez zakłady tłuszczowe utrzymują się na poziomie wyższym niż przed rokiem.

- ✓ **W styczniu 2020 r.** cena sprzedaży **oleju rzepakowego rafinowanego** wyniosła **3 642 zł/t** i była o 3% wyższa niż przed miesiącem oraz o 10% wyższa niż w styczniu 2019 r.
- ✓ **W pierwszym tygodniu lutego (3–9.02.2020 r.)** w krajowych zakładach tłuszczowych **olej rzepakowy rafinowany** zbywano po **3 719 zł/t**, o 5% drożej niż miesiąc wcześniej i o 10% drożej niż w porównywalnym okresie przed rokiem.

7.4. Zmiany cen detalicznych według GUS

- ✓ W grudniu 2019 r. średnie ceny tłuszczów roślinnych były wyższe niż przed rokiem. W analizowanym miesiącu konsumenci za oleje roślinne płacili o 0,5% więcej niż w listopadzie 2019 r. i o 2,4% więcej niż w grudniu 2018 r. Średnia cena margaryn ukształtowała się na poziomie o 3,2% niższym niż w listopadzie 2019 r., ale o 1,1% wyższym niż rok wcześniej.
- ✓ W 2019 r. średnia cena detaliczna olejów roślinnych była nieznacznie (o 0,3%) wyższa niż w 2018 r., a margaryn – o 0,3% niższa.
- ✓ Rosnące od początku sezonu 2019/2020 ceny zbytu oleju rzepakowego przełożyły się na wzrost jego cen detalicznych. Według danych GUS w grudniu 2019 r. konsumenci za olej rzepakowy płacili 6,36 zł/litr, o 2% więcej niż przed miesiącem i o 7% więcej niż przed rokiem.

**Wskaźniki cen detalicznych tłuszczów roślinnych
(XII 2017 = 100)**

Źródło: obliczenia Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS.

**Ceny (bez VAT) płacone dostawcom przez przedsiębiorstwa dokonujące zakupu
rzepaku według ZSRIR MRiRW**

[zł/t]

Produkt	Cena				Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:		
	styczeń 2020	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	miesiąca	roku	2 lat
Rzepak	1 685	1 667	1 668	1 577	1,1	1,0	6,8

[zł/t]

Produkt	Cena					Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:			
	3-9 lutego 2020	w poprzednim tygodniu	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	tygodnia	miesiąca	roku	2 lat
Rzepak	1 703	1 699	1 677	1 664	1 547	0,2	1,6	2,3	10,1

**Ceny sprzedaży (bez VAT) oleju rzepakowego w zakładach tłuszczowych według
ZSRIR MRiRW**

[zł/t]

Produkt	Cena				Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:		
	styczeń 2020	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	miesiąca	roku	2 lat
Olej rzepakowy rafinowany	3 642	3 551	3 322	3 322	2,6	9,6	9,6

[zł/t]

Produkt	Cena					Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:			
	3-9 lutego 2020	w poprzednim tygodniu	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	tygodnia	miesiąca	roku	2 lat
Olej rzepakowy rafinowany	3 719	3 604	3 554	3 380	3 328	3,2	4,6	10,0	11,7

Ceny detaliczne według GUS

[zł]

Produkt	Cena				Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:		
	grudzień 2019	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	miesiąca	roku	2 lat
Olej jadalny rzepakowy, krajowy, w butelce 1 litr	6,36	6,24	5,95	6,03	1,9	6,9	5,5

Źródło: opracowano w Biurze Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS i ZSRIR MRiRW.

8. RYNEK WARZYW

8.1. Ocena sytuacji rynkowej

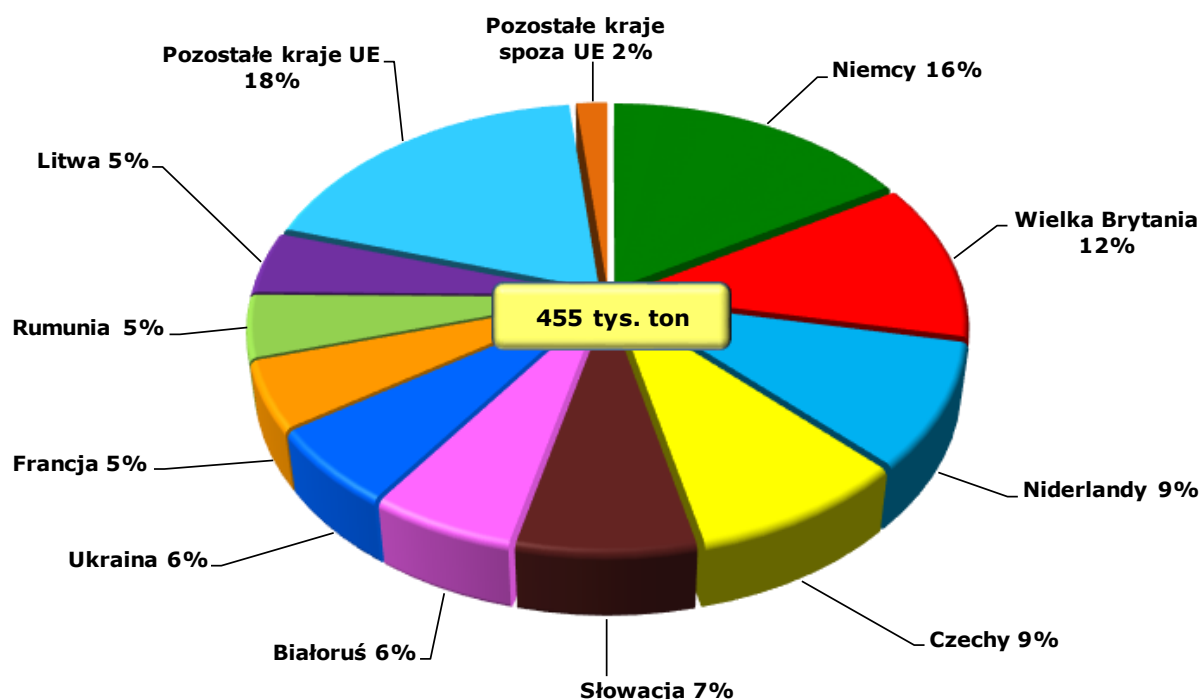
Na sytuację w eksporcie warzyw w 2019 r. miała wpływ m.in. mniejsza niż w roku 2018 produkcja wszystkich podstawowych gatunków warzyw gruntowych, a zwłaszcza warzyw korzeniowych. Według wstępnych danych GUS zbiory warzyw gruntowych w 2019 r. były o 6% mniejsze i wyniosły ponad 3,8 mln ton. Pomimo zwiększenia areału uprawy warzyw, niekorzystne warunki wegetacji, szczególnie na plantacjach warzyw odmian wczesnych, spowodowały spadek plonów, co przyczyniło się do redukcji podaży warzyw na cele eksportowe.

W 2019 r. wolumen eksportu warzyw świeżych (bez grzybów) wyniósł 455 tys. ton i był o 11% mniejszy niż w 2018 r. Największy spadek wolumenu eksportu odnotowano w przypadku kapusty (o 31%, do 28 tys. ton), buraków ćwikłowych (o 29%, do 18 tys. ton) i pomidorów (o 21%, do 73 tys. ton).

Równocześnie w 2019 r., na skutek uzyskiwanych wyższych cen transakcyjnych, wartość polskiego eksportu warzyw świeżych osiągnęła poziom 332 mln EUR, o 12% wyższy niż w roku 2018. Największy wzrost wpływów z eksportu warzyw świeżych uzyskano ze sprzedaży papryki. Wartość eksportu papryki w 2019 r. osiągnęła 27 mln EUR i była o 28% wyższa niż w roku 2018. Duży wzrost przychodów generowała również sprzedaż zagraniczna cebuli (wzrost o 26%, do 93 mln EUR) oraz kapusty (wzrost o 14%, do 14 mln EUR).

Głównym kierunkiem eksportu były kraje Unii Europejskiej, do których w 2019 r. sprzedano 394 tys. ton warzyw świeżych, przede wszystkim do: Niemiec (75 tys. ton), Wielkiej Brytanii (53 tys. ton), Niderlandów (42 tys. ton) oraz Czech (41 tys. ton) i na Słowację (34 tys. ton). Spośród krajów spoza Unii Europejskiej najwięcej warzyw świeżych krajowi eksporterzy sprzedali na rynek białoruski (27 tys. ton) i ukraiński (26 tys. ton).

Struktura geograficzna eksportu warzyw świeżych* z Polski w 2019 r. (w wadze produktu)

* CN 0702–0709, z wyłączeniem grzybów (CN 070959, 070951)

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

8.2. Ceny skupu (bez VAT) warzyw według IERiGŻ-PIB

- ✓ **W notowaniu z 11 lutego 2020 r.**, w odniesieniu do analogicznego okresu stycznia 2020 r., zmiany cen skupu analizowanych warzyw były różnokierunkowe. **Obniżyły się ceny skupu:** buraków czerwonych (o 14%, do 0,57 zł/kg), kapusty białej (o 9%, do 0,71 zł/kg), pieczarek (o 3%, do 6,22 zł/kg) i ziemniaków (o 1%, do 1,10 zł/kg).
- ✓ **Wzrost cen** odnotowano w przypadku: pietruszki (o 4%, do 1,88 zł/kg), kapusty czerwonej (o 2%, do 0,87 zł/kg), marchwi i selerów (o ponad 1%, odpowiednio do 0,69 zł/kg i 1,41 zł/kg).
- ✓ Nie uległa zmianie cena cebuli, kształtując się na poziomie 1,04 zł/kg.

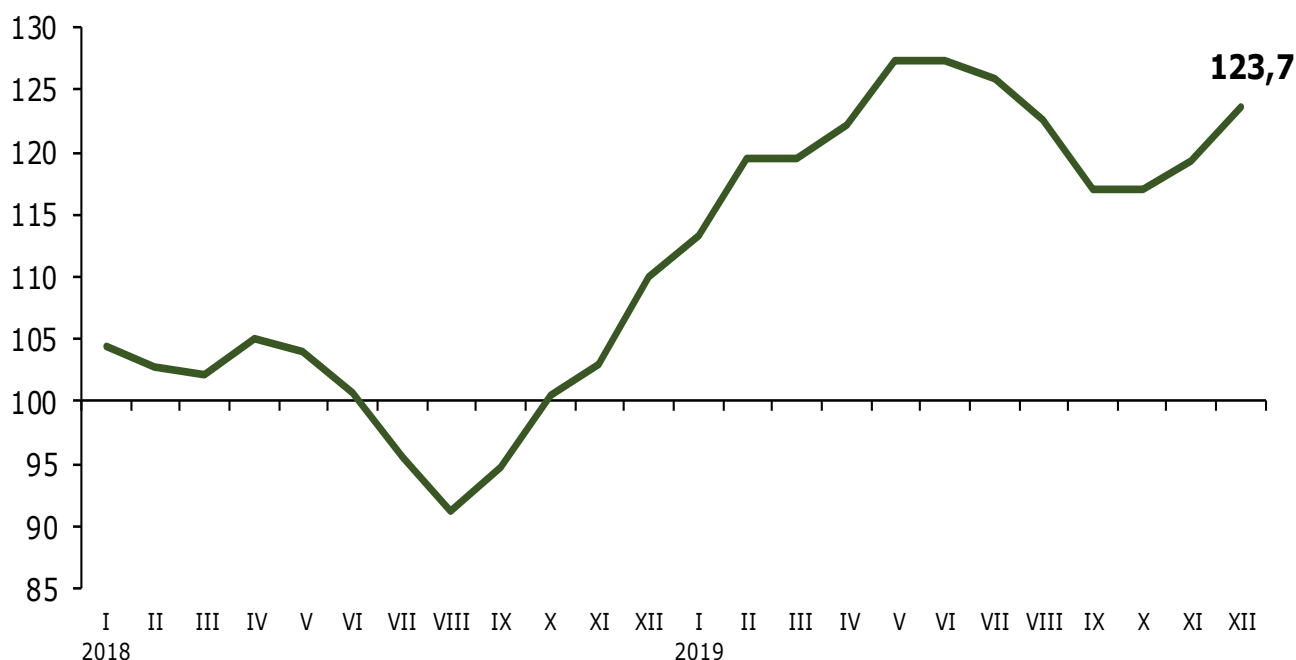
8.3. Ceny hurtowe warzyw według ZSRIR MRiRW

- ✓ Według danych z **13 lutego 2020 r.**, w odniesieniu do analogicznego okresu stycznia 2020 r., **wzrosły ceny hurtowe większości analizowanych warzyw.** Najbardziej podrożała pietruszka (o 11%, do 2,84 zł/kg), seler (o 8%, do 2,27 zł/kg) i marchew (o 6%, do 1,26 zł/kg). Mniejszy wzrost odnotowano w przypadku pomidorów (o 4,5%, do 8,82 zł/kg), kapusty białej (o 3,5%, do 0,89 zł/kg), cebuli białej (o 3%, do 1,56 zł/kg), rzodkiewki (o 2%, do 1,74 zł za pęczek) i pieczarek (o 1%, do 6,91 zł/kg).
- ✓ W porównaniu z notowaniami sprzed miesiąca potaniały: buraki ćwikłowe (o 9%, do 1,03 zł/kg), ziemniaki (o 7%, do 1,37 zł/kg) i sałata (o 2%, do 3,11 zł za sztukę).

8.4. Zmiany cen detalicznych według GUS

- ✓ Detaliczne ceny warzyw w grudniu 2019 r. kształtowały się na poziomie o 3,6% wyższym niż w listopadzie 2019 r. i o 12,3% wyższym niż w grudniu 2018 r.
- ✓ W odniesieniu do grudnia 2017 r. ceny detaliczne warzyw były wyższe o 23,7%.

Wskaźniki cen detalicznych warzyw (XII 2017 = 100)

Źródło: obliczenia Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS.

Ceny skupu (bez VAT) warzyw według IERiGŻ-PIB

[zł/kg]

Produkt	Cena					Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:			
	11.02.2020	w poprzednim tygodniu	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	tygodnia	miesiąca	roku	2 lat
Ziemniaki	1,10	1,10	1,11	0,95	0,38	0,0	-0,9	15,8	189,5
Cebula	1,04	1,04	1,04	2,00	0,66	0,0	0,0	-48,0	57,6
Marchew	0,69	0,69	0,68	1,47	0,74	0,0	1,5	-53,1	-6,8
Pietruszka	1,88	1,87	1,80	6,65	2,30	0,5	4,4	-71,7	-18,3
Selery	1,41	1,39	1,39	2,19	1,27	1,4	1,4	-35,6	11,0
Pieczarki	6,22	6,22	6,40	5,20	4,99	0,0	-2,8	19,6	24,6
Buraki czerwone	0,57	0,57	0,66	0,81	0,66	0,0	-13,6	-29,6	-13,6
Kapusta biała	0,71	0,71	0,78	1,75	0,31	0,0	-9,0	-59,4	129,0
Kapusta czerwona	0,87	0,87	0,85	1,68	0,56	0,0	2,0	-48,2	-

Ceny hurtowe wybranych warzyw według ZSRIR MRiRW

[zł/kg]

Produkt	Cena					Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:			
	13.02.2020	w poprzednim tygodniu	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	tygodnia	miesiąca	roku	2 lat
Ziemniaki	1,37	1,37	1,48	1,21	0,60	0,0	-7,4	13,2	128,3
Cebula biała	1,56	1,50	1,52	2,30	0,75	4,0	2,6	-32,2	108,0
Salata (cena za sztukę)	3,11	3,09	3,16	3,25	3,00	0,6	-1,6	-4,3	3,7
Marchew	1,26	1,21	1,19	1,80	1,10	4,1	5,9	-30,0	14,5
Pietruszka	2,84	2,64	2,55	7,65	3,25	7,6	11,4	-62,9	-12,6
Selery	2,27	2,17	2,11	2,68	2,10	4,6	7,6	-15,3	8,1
Pomidory	8,82	10,83	8,44	-	7,50	-18,6	4,5	-	17,6
Pieczarki	6,91	6,76	6,85	7,00	6,00	2,2	0,9	-1,3	15,2
Rzodkiewka (cena za pęczek)	1,74	1,65	1,70	1,70	1,35	5,5	2,4	2,4	28,9
Buraki ćwikłowe	1,03	1,05	1,13	1,40	0,90	-1,9	-8,8	-26,4	14,4
Kapusta biała	0,89	0,91	0,86	2,15	0,55	-2,2	3,5	-58,6	61,8

Źródło: opracowano w Biurze Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych IERiGŻ-PIB i ZSRIR MRiRW.

Ceny detaliczne wybranych warzyw według GUS

[zł]

Produkt	Jednostka	Cena				Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:		
		grudzień 2019	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	miesiąca	roku	2 lat
Ziemniaki	1 kg	2,56	2,52	1,59	1,13	1,6	61,0	126,5
Cebula	1 kg	3,29	3,29	2,96	2,01	0,0	11,1	63,7
Rzodkiewka	1 pęczek	2,39	2,18	2,10	2,05	9,6	13,8	16,6
Marchew	1 kg	2,51	2,40	2,77	1,94	4,6	-9,4	29,4
Pietruszka	1 kg	5,33	6,12	8,72	4,83	-12,9	-38,9	10,4
Selery	1 kg	4,72	4,92	4,37	4,00	-4,1	8,0	18,0
Pomidory	1 kg	8,24	6,78	8,25	8,14	21,5	-0,1	1,2
Pieczarki	1 kg	8,69	8,32	8,10	7,75	4,4	7,3	12,1
Salata	1 sztuka	3,80	3,03	3,45	3,00	25,4	10,1	26,7
Buraki	1 kg	2,23	2,30	1,80	1,75	-3,0	23,9	27,4
Papryka	1 kg	9,67	7,41	10,03	9,01	30,5	-3,6	7,3
Kapusta biała	1 kg	2,51	2,67	2,12	1,47	-6,0	18,4	70,7
Kalafior	1 sztuka	6,91	5,36	6,13	5,80	28,9	12,7	19,1
Cebula ze szczypiorkiem	1 pęczek	2,35	2,30	2,00	2,00	2,2	17,5	17,5
Natka pietruszki	1 pęczek	1,77	1,73	1,71	1,64	2,3	3,5	7,9

Ceny detaliczne wybranych produktów warzywnych według GUS

[zł za opakowanie]

Produkt	Jednostka	Cena				Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:		
		grudzień 2019	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	miesiąca	roku	2 lat
Ogórki konserwowe	900 g	5,66	5,74	5,46	5,52	-1,4	3,7	2,5
Kalafior mrożony	500 g	5,32	5,30	5,01	4,90	0,4	6,2	8,6
Ketchup	200 g	2,15	2,15	2,17	2,12	0,0	-0,9	1,4
Mieszanka warzywna mrożona (marchew + groszek)	500 g	4,98	4,94	4,53	4,31	0,8	9,9	15,5

Źródło: opracowano w Biurze Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych IERIGŻ-PIB i ZSRIR MRIRW.

9. RYNEK OWOCÓW

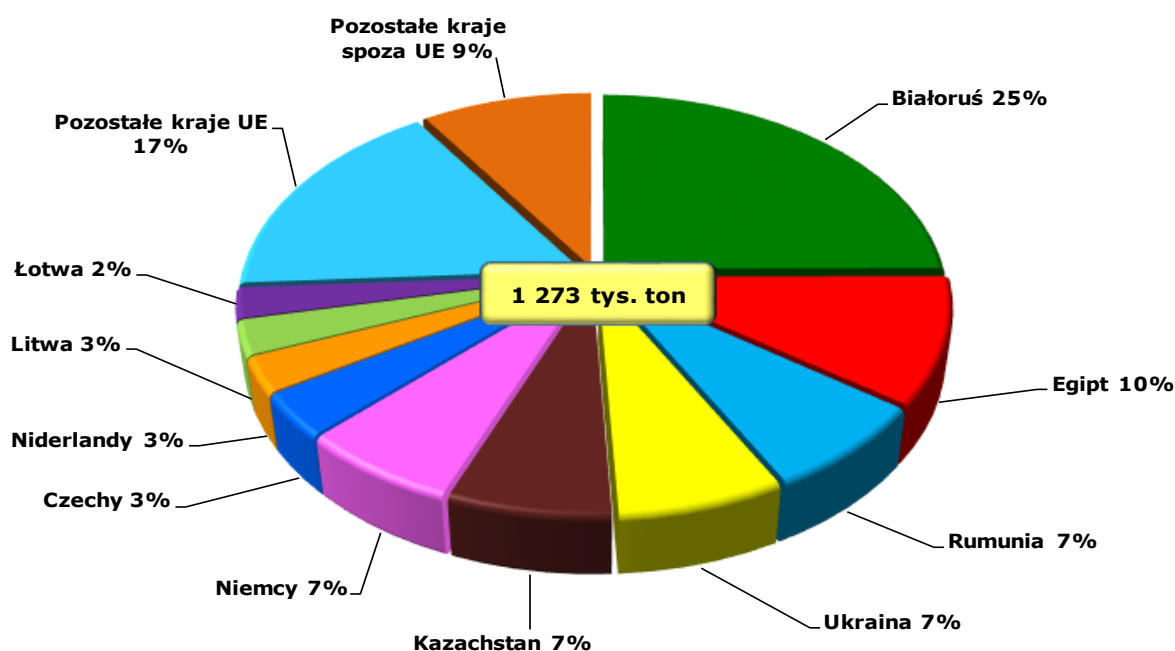
9.1. Ocena sytuacji rynkowej

W 2019 r. na wyniki osiągane przez krajowych eksporterów owoców miały wpływ wysokie nadwyżki produkcji w 2018 r. (na skutek rekordowych zbiorów), jak również bardzo słabe zbiory owoców w 2019 r. (spowodowane wyjątkowo niekorzystnymi warunkami wegetacji). GUS ocenił, że zbiory owoców z drzew w 2019 r. wyniosły ponad 3,4 mln ton, a owoców z krzewów i plantacji jagodowych – 0,5 mln ton, odpowiednio o 23% i 17% mniej niż w roku 2018.

Według wstępnych danych Ministerstwa Finansów w 2019 r. wartość wywozu owoców świeżych osiągnęła 631 mln EUR wobec 619 mln EUR w roku 2018 (wzrost o około 2%). Równocześnie wolumen eksportu owoców zwiększył się w porównaniu z 2018 r. o 16%, do 1 273 tys. ton.

Głównymi odbiorcami krajowych owoców były kraje spoza UE. Łączny eksport owoców na rynki pozaunijne wyniósł 738 tys. ton i stanowił 58% całego wolumenu eksportu w 2019 r. Spośród krajów trzecich owoce eksportowano przede wszystkim na Białoruś (318 tys. ton), do Egiptu (129 tys. ton), na Ukrainę (88 tys. ton) oraz do Kazachstanu (87 tys. ton). Na rynek UE w 2019 r. wyeksportowano 535 tys. ton owoców. Głównym kierunkiem sprzedaży na rynku unijnym były: Rumunia (92 tys. ton), Niemcy (84 tys. ton) oraz Czechy i Niderlandy – odpowiednio 44 tys. ton i 36 tys. ton.

Struktura geograficzna eksportu owoców świeżych* z Polski w 2019 r. (w wadze produktu)

* CN 0801–0810

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

Dominujący udział w wolumenie i przychodach uzyskiwanych z eksportu owoców mają jabłka. W 2019 r. z kraju wyeksportowano 974 tys. ton tych owoców wobec 810 tys. ton w 2018 r. (wzrost o 20%). Równocześnie wpływy z eksportu jabłek zmniejszyły się o 2,4%, do 327 mln EUR. Udział jabłek w przychodach uzyskiwanych z eksportu owoców ogółem wyniósł w 2019 r. 52% wobec 54% w roku 2018.

Głównymi odbiorcami jabłek z Polski były kraje pozaunijne, do których sprzedano 568 tys. ton tych owoców, głównie na Białoruś (220 tys. ton), do Egiptu (129 tys. ton) i Kazachstanu (83 tys. ton). Na rynku Unii Europejskiej polskie jabłka znajdowały nabywców przede wszystkim w: Rumunii (73 tys. ton), Niemczech (61 tys. ton), Niderlandach (29 tys. ton), Czechach i Hiszpanii (po 27 tys. ton).

9.2. Ceny skupu (bez VAT) owoców według IERiGŻ-PIB

- ✓ Średnia krajowa **cena skupu jabłek deserowych** klasy I w **dniu 11 lutego 2020 r.** ukształtowała się na poziomie **1,55 zł/kg**, o 8% wyższym niż miesiąc wcześniej i ponad dwukrotnie wyższym niż w porównywalnym okresie 2019 r.
- ✓ W notowaniu z 11 lutego 2020 r. za **gruszki** w skupie płacono średnio **2,29 zł/kg**, o 5% więcej niż przed miesiącem i o 19% więcej niż rok wcześniej.

9.3. Ceny hurtowe owoców według ZSRIR MRiRW

Owoce krajowe

- ✓ Średnie hurtowe ceny jabłek i gruszek w **dniu 13 lutego 2020 r.** kształtowały się na poziomie wyższym niż miesiąc wcześniej. **Cena jabłek** w hurcie wyniosła **2,52 zł/kg** i była o 4% wyższa niż przed miesiącem, a cena **gruszek** – **3,89 zł/kg**, o 9% wyższa.

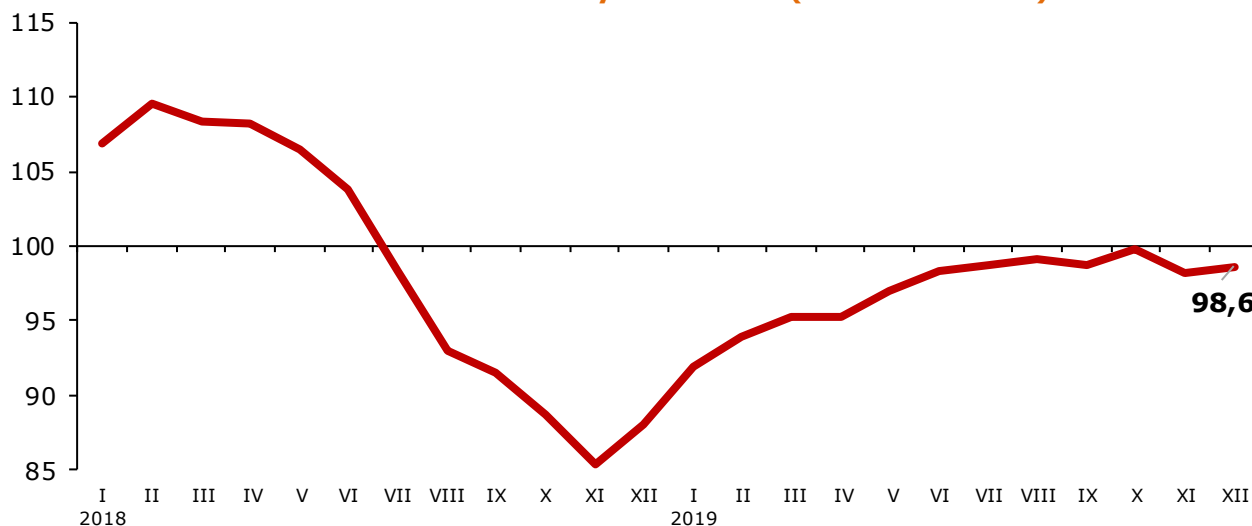
Owoce importowane

- ✓ **W notowaniu z 13 lutego 2020 r.** średnie hurtowe ceny bananów, cytryn i winogron były niższe niż miesiąc wcześniej, a ceny mandarynek – wyższe. Cena hurtowa **cytryn** wyniosła średnio **5,97 zł/kg** i była o 1% niższa niż przed miesiącem, **bananów** – **4,59 zł/kg**, o 3% niższa, **winogron** – **12,82 zł/kg**, o 9% niższa, natomiast cena **mandarynek** wzrosła o 1%, do **6,25 zł/kg**.

9.4. Zmiany cen detalicznych według GUS

- ✓ Detaliczne ceny owoców w grudniu 2019 r. kształtowały się na poziomie o 0,5% wyższym niż w listopadzie 2019 r. i o 12% wyższym niż przed rokiem.
- ✓ W odniesieniu do grudnia 2017 r. ceny detaliczne owoców były niższe o 1,4%.

Wskaźniki cen detalicznych owoców (XII 2017 = 100)

Źródło: obliczenia Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS.

Ceny skupu (bez VAT) owoców według IERIGŻ-PIB

[zł/kg]

Produkt	Cena					Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:			
	11.02.2020	w poprzednim tygodniu	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	tygodnia	miesiąca	roku	2 lat
Jabłka deserowe	1,55	1,55	1,43	0,74	1,82	0,0	8,4	109,5	-14,8
Gruszki	2,29	2,29	2,19	1,92	3,15	0,0	4,6	19,3	-27,3

Ceny hurtowe wybranych owoców według ZSRIR MRIRW

[zł/kg]

Produkt	Cena					Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:			
	13.02.2020	w poprzednim tygodniu	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	tygodnia	miesiąca	roku	2 lat
Jabłka	2,52	2,40	2,43	1,36	2,90	5,0	3,7	85,3	-13,1
Gruszki	3,89	3,93	3,56	3,75	3,38	-1,0	9,3	3,7	15,1
Banany	4,59	4,56	4,74	4,14	5,30	0,7	-3,2	10,9	-13,4
Cytryny	5,97	5,88	6,03	5,20	5,45	1,5	-1,0	14,8	9,5
Winogrona	12,82	12,44	14,14	10,03	13,50	3,1	-9,3	27,8	-5,0
Mandarynki	6,25	6,33	6,19	4,40	6,25	-1,3	1,0	42,0	0,0

Ceny detaliczne wybranych owoców według GUS

[zł/kg]

Produkt	Cena				Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:		
	grudzień 2019	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	miesiąca	roku	2 lat
Jabłka	3,49	3,42	2,17	3,59	2,0	60,8	-2,8
Gruszki	5,30	5,16	4,80	5,91	2,7	10,4	-10,3
Banany	4,95	4,96	4,38	4,69	-0,2	13,0	5,5
Cytryny	7,54	7,73	6,76	7,52	-2,5	11,5	0,3
Winogrona	10,68	8,64	11,91	12,80	23,6	-10,3	-16,6
Mandarynki	6,57	7,68	5,21	5,26	-14,5	26,1	24,9

Ceny detaliczne wybranych produktów owocowych według GUS

[zł]

Produkt	Cena				Zmiana ceny [w %] w odniesieniu do:		
	grudzień 2019	przed miesiącem	rok wcześniej	2 lata wcześniej	miesiąca	roku	2 lat
Dżem owocowy (35%-60% owoców) 360 g	5,09	5,05	4,96	4,91	0,8	2,6	3,7

Źródło: opracowano w Biurze Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych IERIGŻ-PIB i ZSRIR MRIRW.